

**Program usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika
za rad s darovitim učenicima - Livno 2021.**

Izveštaj o provedenom programu

Izveštaj izradili:

Ivica Zelić, prof.

Ana Majić, prof. psih

Zorana Bašić Plazibat, prof.

Dragan Šupe, prof.

Toni Jagnjić, ing. zr. prom.

Anamarija Marelja, mag.psih.

Split, lipanj, 2021.

Sadržaj

1. Uvod	3
2. Program usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika za rad s darovitim učenicima	5
2.1. Uvjeti upisa	5
2.2. Kompetencije	7
2.3. Provedba edukacije	8
2.4. Plan i program nastave	11
3. Očekivanja polaznika edukacije	13
3.1. Iskustvo u identifikaciji i radu s darovitima	14
3.2. Motivacija i očekivanja	17
4. Praktična nastava	20
4.1. Swot analiza odgojno-obrazovnih ustanova na području Livna	20
5. Evaluacija programa edukacije	23
5.1. Prvi modul	24
5.2. Drugi modul	29
5.3. Treći modul	34
5.4. Četvrti modul	39
5.5. Peti modul	44
6. Zaključak i prijedlozi za nastavak suradnje	48

1. Uvod

Centar izvrsnosti Splitsko-dalmatinske županije (CI SDŽ) ustanova je namijenjena pružanju podrške cjelovitom razvoju potencijalno darovite djece i mladih na području Splitsko-dalmatinske županije, ali i šire. Djeluje od 2016. godine, a temeljne aktivnosti usmjerene su na rad s djecom i mladima kroz programe specifičnih Centara izvrsnosti te na jačanje kompetencija odgojno-obrazovnih djelatnika za rad s darovitima kroz edukacije i konferencije.

U školskoj godini 2020./21. provode se izvanškolski programi CI matematike, CI prirodoslovlja te CI novih tehnologija i informatike kao i programi u matičnim školama u okviru CI poduzetništva i CI baštine. Odgojno-obrazovni djelatnici iz naše i susjednih županija imaju priliku besplatno sudjelovati u radionicama i predavanjima u okviru programa „*Nastavnik za nastavnika*“ u kojem motivirani nastavnici s kolegama dijele znanja, vještine i primjere dobre prakse, a mogu se educirati i na radionicama i predavanjima u sklopu konferencija koje organizira CI SDŽ. Od 2020. godine krenuli smo i s programom potpore roditeljima darovite djece i mladih te organiziramo radionice za roditelje naših polaznika.

Tijekom prošle školske godine odgovorili smo na izazove održavanja nastave pokretanjem platforme EDUX na kojoj su naši polaznici dovršili svoje programe družeći se s mentorima i prateći nastavu u online okruženju. Na platformi smo otvorili bazu ispita državne mature i tako pomogli maturantima u pripremama, uz ogromni odaziv od preko 2000 maturanata. Trenutno putem naše platforme provodimo online testiranje za upis u programe kao i različite edukacije, a ovogodišnje programe djelomično smo proveli u on-line okruženju prateći promjenjivu epidemiološku situaciju u našoj županiji.

Jedan od ovogodišnjih noviteta je i cjelovita edukacija - *Program usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika za rad s darovitim učenicima*, nastala kao odgovor na potrebe naših kolega koji rade u osnovnim i srednjim školama, pokazuju interes i motivaciju za rad s darovitim učenicima, a kao glavno ograničenje navode nedostatak znanja i vještina. Okupili smo iskusne stručnjake u području rada s darovitima i osmislili cjeloviti program koji uključuje teoretski i praktični dio i nudi cjeloviti pristup radu s darovitim učenicima.

Prvi put edukaciju u ovom obliku proveli smo u Kninu u sklopu jednog većeg projekta, a nakon toga smo izradili program sukladno važećoj metodologiji te dobili pozitivno stručno mišljenje Agencije za odgoj i obrazovanje (klasa: 602-01/20-01/31; ur.broj: 561-04/7-21-4, Zagreb, 15. veljače 2021.g.) kao i suglasnost na izvođenje programa Ministarstva znanosti i obrazovanja (klasa: 602-07/20-03/00129; ur.broj: 533-05-21-0008, Zagreb, 3. ožujka 2021.). Sljedeći korak je bila paralelna provedba edukacije u Livnu i u Splitsko-dalmatinskoj županiji, a upite za njeno provođenje sada dobivamo sa svih strana RH.

Više informacija o CI SDŽ potražite na:

našim službenim stranicama www.ci-sdz.hr

te na Facebooku ((<https://www.facebook.com/cisdz.hr>),

Instagramu (https://www.instagram.com/centar_izvrsnosti_sdz/)

YouTube-u (<https://www.youtube.com/channel/UCNllcpaomfZlipYgeiaT7Gg>

ili nas kontaktirajte putem info@ci-sdz.hr.

Suradnja s gradom Livnom započela je na inicijativu ravnatelja Srednje strukovne škole Silvije Strahimir Kranjčević g. Saše Grabovca u Livnu koji je prepoznao CI SDŽ i entuzijizam njegovog ravnatelja Ivice Zelića. Kroz međusobnu komunikaciju, njih dvojica potaknula su susrete, rasprave i dogovore koji su rezultirali provedbom programa u svim školama grada Livna, i nadamo se, dugoročno, poticanjem čitave zajednice na brigu o potencijalno darovitoj djeci i mladima. Provedbi ovog pilot programa apsolutnu podršku i pomoć u organizaciji dala je i ministrica Gordane Nakić (Ministarstvo znanosti, prosvjete, kulture i športa Hercegbosanske županije) te gradonačelnik grada Livna g. Darko Čondrić.

2. Program usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika za rad s darovitim učenicima

Kako bi se uspješno izgradio sustav potpore cjelovitom razvoju potencijalno darovitih učenika, prvi korak na tom putu je usavršavanje odgojno-obrazovnih djelatnika kako bi oni svoje ideje mogli provesti u djelo, odnosno obogatiti svoju svakodnevnu nastavu, izvannastavne i izvanškolske programe, odnosno osmisliti programe namijenjene specifično za darovite.

Program usavršavanja za rad s darovitim učenicima namijenjen je odgojno-obrazovnim djelatnicima: razvijanju kompetencija za identifikaciju, pružanje potpore te vrednovanje i praćenje razvoja darovitih učenika. Program osigurava praktičnu edukaciju koja omogućuje provođenje stručnih poslova u području identifikacije sukladno struci i ulozi u Timu za darovite, te praćenja i vrednovanja darovitih učenika, kao i pružanje adekvatne odgojno-obrazovne i socio-emocionalne podrške.

2.1. Uvjeti upisa

U ovaj Program usavršavanja uključen je Tim od pet djelatnika osnovne i/ili srednje škole s područja općine Livno. Pojedinačno gledano, sudionici programa mogle su biti osobe koje imaju završen studij nastavničkog smjera i navršenih 22 godine života. Ciljna skupina: ravnatelji, stručni suradnici, učitelji i nastavnici u osnovnoj i srednjoj školi.

Na upućeni poziv prijavile su se sve škole s područja grada Livna:

r.br.	Naziv škole	Broj djelatnika
1.	OŠ fra Lovre Karaula	7
2.	OŠ Ivan Goran Kovačić	6
3.	Gimnazija Livno	5
4.	Srednja ekonomska škola Livno	6
5.	SSS Silvija Strahimira Kranjčevića	8

U edukaciji je sudjelovalo ukupno 32 odgojno-obrazovna djelatnika.

r.b.	Ime i prezime	Naziv škole
1.	Hrvoje Pašalić	Srednja strukovna škola Silvija Strahimira Kranjčevića
2.	Josip Gunjača	Srednja strukovna škola Silvija Strahimira Kranjčevića
3.	Saša Grabovac	Srednja strukovna škola Silvija Strahimira Kranjčevića
4.	Josipa Knez	Srednja strukovna škola Silvija Strahimira Kranjčevića
5.	Josip Maglica	Srednja strukovna škola Silvija Strahimira Kranjčevića
6.	Darko Perković	Srednja strukovna škola Silvija Strahimira Kranjčevića
7.	Silvana Čobanov	Srednja strukovna škola Silvija Strahimira Kranjčevića
8.	Irena Gudelj	Srednja strukovna škola Silvija Strahimira Kranjčevića
9.	Snježana Teklić	OŠ "Fra Lovro Karaula" Livno
10.	Antonija Andabak	OŠ "Fra Lovro Karaula" Livno
11.	Boško Pavić	OŠ "Fra Lovro Karaula" Livno
12.	Dona Hrga	OŠ "Fra Lovro Karaula" Livno
13.	Davorka Fabrij	OŠ "Fra Lovro Karaula" Livno
14.	Marija Marinčić	OŠ "Fra Lovro Karaula" Livno
15.	Valentina Matić	OŠ "Fra Lovro Karaula" Livno
16.	Ana Cavar	OŠ "Fra Lovro Karaula" Livno
17.	Sanela Popović	Gimnazija Livno
18.	Andrea Penjak	Gimnazija Livno
19.	Marija Vukadin	Gimnazija Livno
20.	Matea Knez	Gimnazija Livno
21.	Matea Semren	Gimnazija Livno
22.	Katarina Mamić	Srednja ekonomska škola, Livno
23.	Anita Kaselj	Srednja ekonomska škola, Livno
24.	Kristina Bilokapa	Srednja ekonomska škola, Livno
25.	Anita Ištuk	Srednja ekonomska škola, Livno
26.	Helena Konta	Srednja ekonomska škola, Livno
27.	Goran Čeko	OŠ "Ivan Goran Kovačić"
28.	Zoran Pavić	OŠ "Ivan Goran Kovačić"
29.	Mirka Vrgoč	OŠ "Ivan Goran Kovačić"
30.	Andrea Šušnjar	OŠ "Ivan Goran Kovačić"
31.	Dražen Dolić	OŠ "Ivan Goran Kovačić"
32.	Slaven Mihaljević	OŠ "Ivan Goran Kovačić"

Odgojno-obrazovni djelatnici koji su u sklopu Timova škola sudjelovali u edukaciji.

2.2. Kompetencije

Završetkom programa usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika za rad s darovitim učenicima, polaznici stječu kompetencije za obavljanje stručnih poslova uočavanja i/ili utvrđivanja darovitosti, pružanja podrške razvoju darovitih učenika te praćenja i vrednovanja darovitih učenika, odnosno, polaznici stječu:

1. Znanja o osnovnim pojmovima i modelima koji se koriste u području darovitosti, kao i znanja o zakonima i pravilnicima koji definiraju načine pružanja potpore darovitim učenicima u školskom sustavu RH i BiH.
2. Znanja i vještine potrebne za uspješno uočavanje i utvrđivanje darovitosti, odnosno identifikaciju darovitih učenika.
3. Vještine izrade individualiziranih programa/kurikuluma i kreiranja nastavnih sadržaja prilagođenih potrebama pojedinog darovitog učenika.
4. Znanja o mogućim načinima odgojno-obrazovne potpore darovitim učenicima, kao i vještinu kritičkog odabira prikladnog načina podrške pojedinim darovitim učenicima.
5. Znanja o mogućim i primjerenim načinima pružanja socio-emocionalne potpore darovitim učenicima i njihovim roditeljima.
6. Znanja i vještine o načinima vrednovanja i praćenja napretka darovitih učenika.
7. Znanja i vještine uspostave sustava potpore darovitim učenicima na razini škole.
8. Komunikacijske, suradničke i metodičke vještine.
9. Pozitivne stavove prema odgoju i obrazovanju darovitih učenika unutar i izvan redovnog školskog sustava.

2.3. Provedba edukacije

Tijekom pet modula, polaznici su se najprije upoznali sa teorijskim znanjima u pojedinoj temi, a zatim stečena znanja primjenjivali u praksi. **Cilj** je bio da, po završetku edukacije, škola koja u edukaciji sudjeluje ima ne samo osposobljene djelatnike, nego i ostvarene sve preduvjete za sustavan rad s potencijalno darovitom djecom i mladima:

- osnovan Tim za darovite
- izrađene potrebne planove, pravilnike i dokumente
- osmišljen način uočavanja i utvrđivanja darovitosti
- osmišljene načine obogaćivanja programa i izrađene nove programe za rad s darovitima
- utvrđen postupak pružanja cjelokupne potpore darovitima na razini škole, uključujući socio-emocionalne potrebe darovitih učenika
- definiran način praćenja i vrednovanja, te izdavanja potvrda o sudjelovanju u programima za darovite
- osmišljen sustav (samo) evaluacije rada s darovitima u svrhu kontinuiranog unaprjeđenja sustava i programa

Ukupni broj sati edukacije je 150, od čega je 90 sati teorijske nastave, a 60 praktične. Teorijski dio nastave proveden je putem skupnih i individualnih konzultacija uživo i u on-line okruženju, pri čemu se nastava svaki put provodila u prostorima druge škole domaćina.

Skupne konzultacije čine 2/3 ukupnog broja sati (60 sati) za teorijsku nastavu pojedine cjeline utvrđene u programu. Taj oblik nastave se provodi uživo (predavanja i radionice) ili u online okruženju na način da su materijali koji su potrebni za savladavanje gradiva postavljeni preko Edux (Moodle) sustava i polaznici ih savladavaju samostalno. Odrađeno je pet blokova po četiri školska sata predavanja i radionica, a ostatak teorijskog dijela polaznici su savladavali samostalno.

Preostalu 1/3 sati (30 sati) čine **individualne konzultacije** za svakog polaznika, u online okruženju. Njihova svrha je pomoć polaznicima pri provedbi praktičnog dijela- mentor je bio dostupan u na e-mailu te uživo prije predavanja, za sva pitanja, nedoumice i raspravu o gradivu i vježbama.

Praktična nastava izvedena je u ukupnom trajanju od 60 sati, samostalno i/ili grupno u radnom ili u online okruženju. Rad polaznika na praktičnoj nastavi nadzirao je mentor koji im je bio dostupan za konzultacije pri provođenju vježbi. Svrha praktične nastave jest da polaznici usvojena znanja primijene u praksi te da sama škola i njezini djelatnici po završetku edukacije imaju izrađene sve potrebne dokumente i smjernice kao i metodologiju rada s darovitim učenicima.

Oblici rada: predavanja, radionice, samostalni rad, vježbe, konzultativna nastava

Materijal za učenje: polaznicima su bili dostupni svi materijali korišteni za održavanje nastave (npr. ppt prezentacije). Također, u sklopu svake tematske cjeline bili su upućeni na relevantnu i dodatnu literaturu.

Edukatori: nastavu su provodili nastavnici i stručni suradnici s iskustvom u području rada s darovitim učenicima.

Ishodi edukacije

Nakon završene edukacije odgojno-obrazovni djelatnici mogu:

- definirati darovitost i opisati različite modele darovitosti
- objasniti ulogu škole u razvoju darovitih učenika
- uočiti darovite učenike
- utvrditi darovitost unutar svog područja rada
- primijeniti načela kurikulumskog planiranja u svom radu
- izraditi individualizirani program za darovite učenike
- osmisliti postupke praćenja darovitih učenika
- navesti metode i oblike rada s darovitim učenicima
- prilagoditi metode i oblike rada darovitim učenicima
- pratiti i vrednovati rad i napredak darovitih učenika
- dugoročno planirati rad s darovitim učenicima
- pružiti socio-emocionalnu potporu darovitim učenicima

Nastava je održavana kroz period od veljače do svibnja 2021. godine na susretima u razmaku od dva tjedna. U međuvremenu su polaznici radili praktični dio nastave, a cjelokupni program završen je susretom na kojem su Timovi prezentirali Razvojne planove svoje škole.

Plan provedbe edukacije:

Rb.	Nastavna cjelina	Broj sati			Ukupno
		T		PN	
		SK	IK		
1.	Uloga škole u pružanju potpore darovitima	10	10	20	40
2.	Darovitost- osnovni pojmovi i modeli darovitosti	6	0	0	6
3.	Identifikacija darovitih učenika	20	6	10	36
4.	Načini i oblici rada s darovitim učenicima	20	12	30	62
5.	Socio-emocionalna potpora darovitim učenicima	4	2	0	6
UKUPNO		60	30	60	150

T - teorijska nastava, SK – skupne konzultacije, IK – individualne konzultacije, PN - praktična nastava

U sklopu praktičnog dijela nastave polaznici su imali priliku prisustvovati nastavi u programima CI SDŽ, prema vlastitim interesima: CI matematike, CI prirodoslovlja i CI novih tehnologija i informatike.

Završni susret uključivao je prezentaciju svake škole koja se odnosila na podatke o školi, analizu stanja u školi (općenito i vezano uz rad s potencijalno darovitim učenicima), dugoročnu viziju i misiju škole te razvojni plan škole s naglaskom na rad s potencijalno darovitim učenicima. Tom prilikom Timovi za darovite iz pet škola uključenih u ovaj program razmijenili su svoja iskustva i ideje.

2.4. Plan i program nastave

R.br.	Nastavna cjelina	Teorija	Praksa	Termin
1.	Uloga škole u pružanju potpore darovitima (Ivica Zelić i Ana Majić)	- uvodni dio - iskustva u EU i HR - zakonski okvir - Tim za darovite - dugoročni plan rada s darovitima	- istražiti primjenu Zakona RH na obrazovni sustav BiH - izraditi prijedlog Pravilnika o radu s darovitim učenicima - osnovati Tim za darovite - izraditi Smjernice za rad s darovitima i Plan rada tima za darovite	25.02.
2.	Darovitost-definicija, modeli darovitosti i mitovi o darovitosti (Ana Majić)	- mitovi o darovitosti - definicije i modeli darovitosti - daroviti učenici - teže uočljivi daroviti učenici	- uputiti polaznike na samostalno proučavanje literature, ovisno o užoj specijalnosti	04.03.
3.	Identifikacija darovitih učenika (Janja Škoda)	- uočavanje darovitosti - utvrđivanje darovitosti - poteškoće pri utvrđivanju darovitosti	- osmisлити i provesti proces uočavanja i utvrđivanja, odnosno identifikacije darovitih - izraditi potrebna izvješća	18.03.
4.	Načini i oblici rada s darovitim učenicima (Ana Majić)	- načela kurikulumskog planiranja - obogaćivanje nastave - izrada individualiziranih programa/ kurikuluma - osmišljavanje programa za darovite	- osmisлити načine obogaćivanja na razini predmeta/aktiva/škole - izraditi individualizirane programe/ kurikulume - osmisлити praćenje i vrednovanje na razini	01.04.

		- praćenje i vrednovanje	predmeta/aktiva/škole	
5.	Socio-emocionalna potpora darovitim učenicima (Mihael Kozina)	- načini pružanja podrške darovitim učenicima - socio-emocionalne karakteristike darovitih učenika	- uputiti polaznike na samostalno proučavanje literature, ovisno o užoj specijalnosti	15.04.
Napomena: u dogovoru sa sudionicima i njihovim ustanovama, planirane su i hospitacije na nastavi u CI SDŽ- dolazak u Split i prisustvovanje na nastavi u CI matematike, prirodoslovlja te novih tehnologija i informatike				

Program je prilagođen potrebama prijavljenih polaznika i ustanova, pri čemu je u svaki modul dodano po jedno predavanje koje je održao ravnatelj CI SDŽ, Ivica Zelić:

- 1. modul- Izrada swot analize
- 2. modul- Strateško planiranje
- 3. modul- Definiranje kratkoročnih i dugoročnih ciljeva
- 4. modul- Akcijski plan
- 5. modul- Razvojni plan

Polaznici su po završetku Programa dobili Uvjerenje o završenom programu usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika za rad s darovitim učenicima, a na osnovu uspješno završene provjere usvojenosti ishoda.

Pismena provjera provodila se iz teorijskog dijela nastave, po završetku svake cjeline.

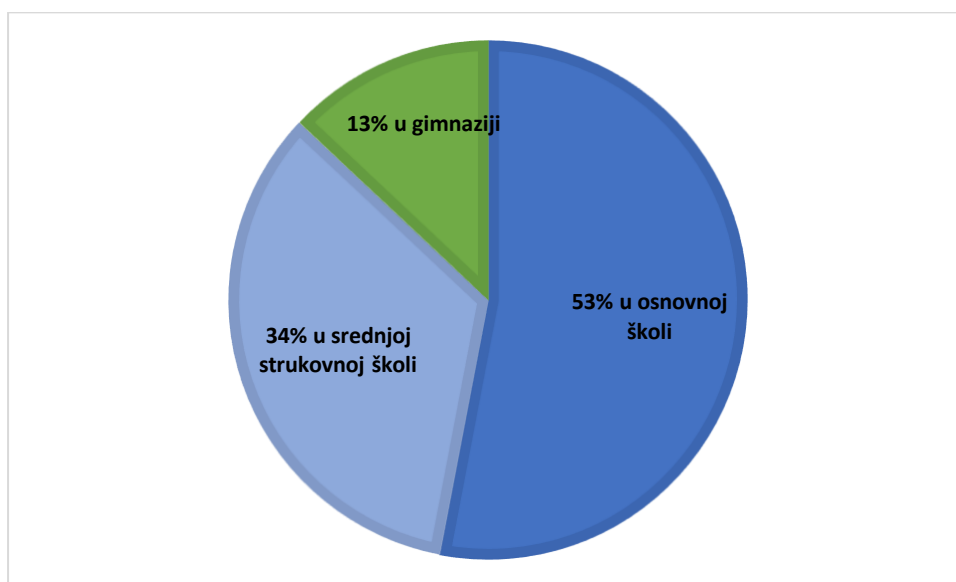
Praktična provjera usvojenih znanja i vještina provjeravala se ocjenjivanjem izvještaja i traženih dokumenata koje je bilo potrebno izraditi tijekom vježbi i praktičnog dijela nastave, a koje su kao cjelinu polaznici na zadnjem susretu prezentirali pred komisijom u sastavu Ilija Krišto, zamjenik pročelnika, SDŽ; Ivica Zelić, ravnatelj CI SDŽ i Ana Majić, stručni suradnik psiholog CI SDŽ.

Financiranje provedbe ovog programa na području grada Livna financirano je sredstvima Centra izvrsnosti Splitsko-dalmatinske županije i Splitsko-dalmatinske županije u iznosu od 60.000,00 kn (šezdesettisućakuna), a krajnji korisnici nisu imali financijskih obveza.

3. Očekivanja polaznika edukacije

Na edukaciju se prijavilo ukupno odgojno-obrazovnih 35 djelatnika iz škola grada Livna. Dvije sudionice odustale su prije početka provedbe edukacije, a jedan polaznik je odustao u tijeku edukacije.

U edukaciji je dakle sudjelovalo 32 odgojno-obrazovnih djelatnika iz dvije osnovne i tri srednje škole iz grada Livna, u dobi od 25 do 51 godinu, od čega 65% djelatnica i 35% djelatnika. Polaznici su bili jedna raznolika skupina koja je uključivala ravnatelje, stručne suradnike, učitelje/ice razredne i predmetne nastave, koji su imali od jedne do 26 godina radnog staža u struci.

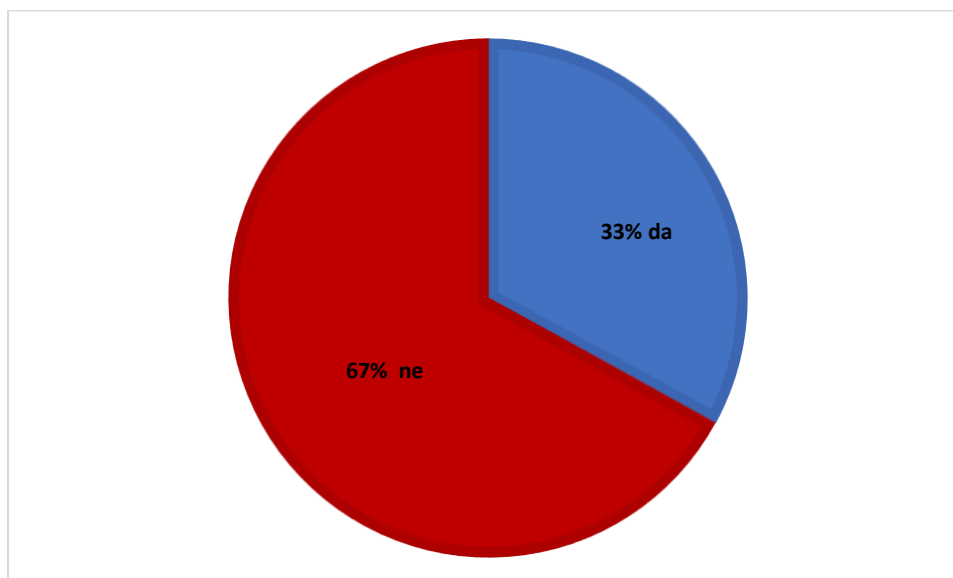

Slika 1.: Prikaz odgovora na pitanje „Zaposlen sam u:“

Najveći postotak prijavljenih zaposlen je u osnovnoj školi (53%), zatim u srednjoj strukovnoj školi, a najmanji broj u gimnaziji (13%).

Prilikom prijave, podijelili su s nama svoje iskustvo u radu s darovitom djecom i mladima, kao i očekivanja od programa usavršavanja koji smo proveli.

3.1. Iskustvo u identifikaciji i radu s darovitima

Slika 2.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Imam iskustvo u uočavanju i utvrđivanju (identifikaciji) darovitosti.“

Većina prijavljenih nema iskustva u uočavanju i utvrđivanju darovitosti, dok je trećina od ukupno prijavljenih 38 dala potvrđan odgovor. Pritom smo ih pitali da navedu svoja iskustva ukoliko ih imaju, a ona su sljedeća:

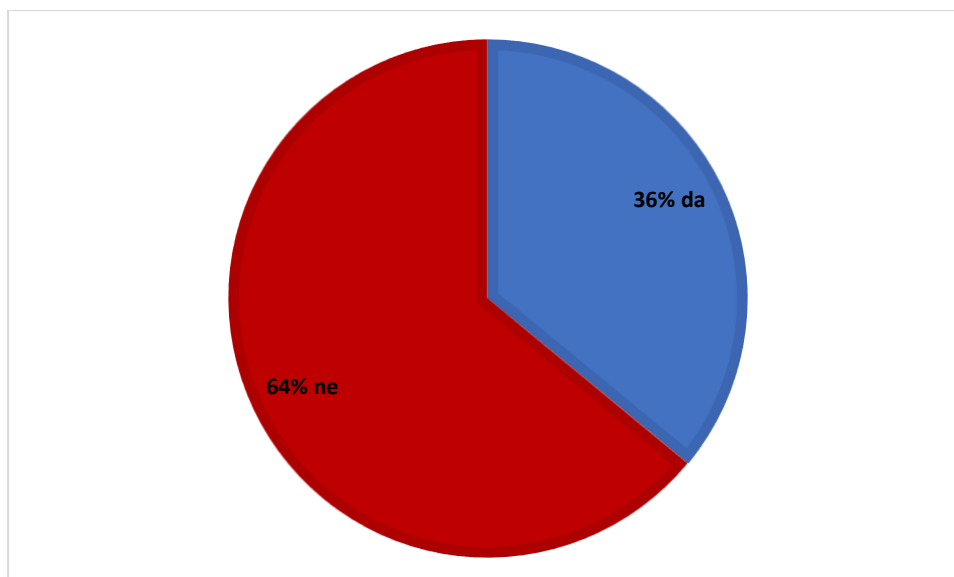
- Moje iskustvo odnosi se na prepoznavanje kreativnosti i darovitosti u rješavanju problema matematičke i logičke prirode kod djece osnovnog i srednjeg obrazovanja. Takvu djecu izdvajam na dodatnoj nastavi, na kojoj se pripremaju za natjecanja.
- Darovitu djecu odlikuje pozitivan stav prema školi i učenju, samopouzdanje, samostalnost te visok nivo koncentracije. Ovakvi učenici lako se identificiraju na osnovu pitanja koja postavljaju tijekom sata. Njihova aktivnost, kao i brzina rješavanja logičkih problema i zadataka koje do tada nisu vidjeli, očituje njihovu darovitost. Ovakvim učenicima potrebno je pružiti podršku i pratiti njihov napredak tako da se tijekom sata posveti posebna pažnja u obliku zadataka koji će zadovoljiti njihovu znatiželju za višim nivoom znanja. Imati darovitog učenika je posebna čast za svakog profesora, on postaje uzor svojim kolegama te u razred donosi inovativnost.
- Zanimljivo mi je raditi sa darovitom djecom, pogotovo naknadno ih podučiti teže gradivo (poslije nastave).

- Kod identifikacije darovite djece (jako mali broj učenika na francuskom jeziku), usmjeravanje na dodatne materijale, poticanje na individualan rad uz podršku profesora (na raspolaganju za sva dodatna pojašnjenja i rad)

- Pripreme za natjecanja iz matematike, klockan bez granica
- Radila sam u Gimnaziji nekoliko godina gdje sam imala priliku uočiti veliki napredak kod djece, zainteresiranost za rad...takve učenike smo izdvajali u poseban 'English club', radili s njima dodatno,slali ih na natjecanja na kojima su postizali izvanredne rezultate.

- Najkraće- snalazi se sam/ sama.
- Na 4.god sam edukacije iz realitetne psihoterapije... u toj edukaciji ima ogranak koji se zove Kvalitetna škola. Mislim da u svom svakodnevnom radu s učenicima vrlo dobro znam koliko je dobar odnos bitan kako bi bili dobra podrška.

S obzirom na navedeno, iskustva prijavljenih u radu s darovitima prije edukacije odnosila su se uglavnom na dodatnu nastavu, pripreme za natjecanja iz željenog područja, uključivanje u klubove i skupine koje se intenzivnije bave područjima interesa darovitih. Nekolicina je navela i svojevoljni rad nakon ili prije nastave, rad jedan na jedan s takvim učenicima, i na kraju, rad učenika samog na sebi.

Slika 3.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Imam iskustvo u radu s darovitom djecom i mladima.“

Iz priložene slike, može se zaključiti da većina prijavljenih nije imala iskustva u radu s darovitom djecom i mladima, dok je 36% odgovorilo potvrdno.

S obzirom na broj prijavljenih, jasno je da postoji interes među odgojno-obrazovnim djelatnicima za darovitu djecu i mlade. No, velika većina prijavljenih nije imala iskustava u uočavanju, identifikaciji i radu s darovitom djecom i mladima, pa smo ih pitali koja su to ograničenja/prepreke na koje nailaze prilikom pokušaja istog.

- Needuciranost učitelja, plan i program, manjak stručnih suradnika.
- Teško se na 1 satu radi paralelno s onima koji žele više i onima koji neće ni osnove da nauče.

- Uvjeti rada
- Najveći problem predstavlja plan i program, koji je kruto sastavljen, te toliko opširan da često oni najzanimljiviji matematički primjeri i problemi ne dolaze do izražaja. U trci svakog nastavnika da prijeđe gradivo i pripremi učenike, ostaje malo vremena za igru u nastavi u kojoj se najviše kristaliziraju oni “posebni”.

- Nedostatak “alata” za rad s takvim djecom (neprepoznavanje, nedostatak planova i programa, sustav školovanja “ne ide na ruku” darovitim učenicima.

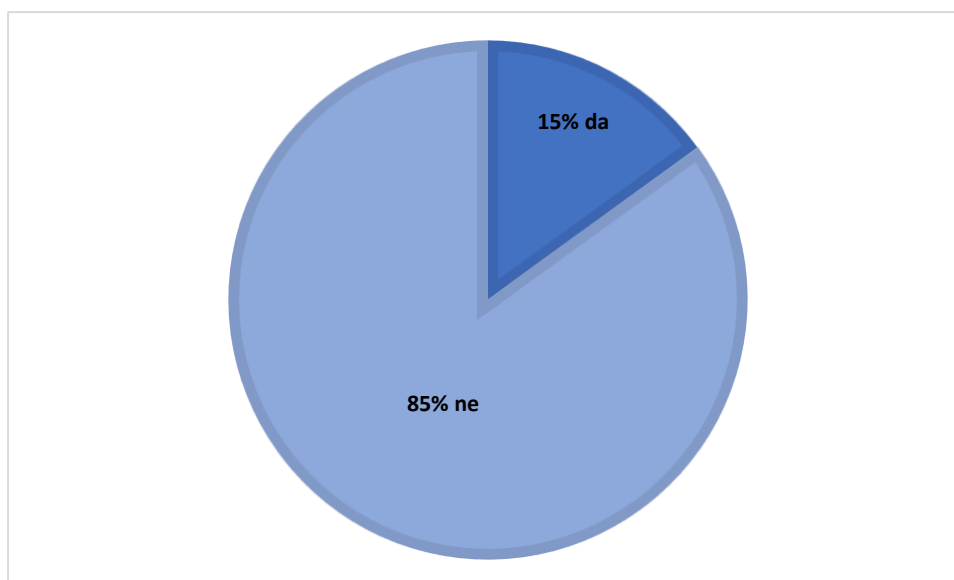
- Klasična obrazovna matrica koja je nedovoljno stimulativna za darovito dijete.
- Ograničenja: mali broj sati fr. jezika, usmjerenost na pomoć učenicima koja teže savladavaju jezik (u praksi je više takvih učenika po odjeljenju), veći broj djece u odjeljenju (nemogućnost stizanja da svaki sat čujemo svakog učenika pojedinačno), ograničenja s prijevozom (nadarena djeca ne mogu pohađati bilo kakvu vrstu dodatne nastave u popodnevnim satima), neosposobljenost prof. za rad s takvom djecom.

- Nepostojanje izborne nastave.
- Ograniceno korištenje dodatne nastave.
- Veliki broj sati tjedno bez mogućnosti ostajanja iza nastave.
- Nepostojanje razrađenog plana.
- Što se učenici ako su prepoznati kao izvrsni forsiraju i u drugim predmetima da budu izvrsni. Zatrpavaju se konstantno iz svih predmeta ...Mislim da ih treba više podržati, a ne gušiti.

- Nedovoljno poznavanje same tematike
- Nejasna financijska potpora nastavnicima za rad s darovitom djecom
- Motivacija

Dakle, najveća frekvencija odgovora bila je u smjeru neuređenosti sustava, nepostojanja interesa, razrade plana rada, nedovoljne educiranosti odgojno-obrazovnih djelatnika i novčanih naknada za takav rad.

Slika 4.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Pohađao/la sam edukacije o radu s darovitom djecom i mladima.“

Velik broj prijavljenih do sada nije pohađao edukacije o radu s darovitom djecom, njih čak 85%, dok manji broj prijavljenih iza sebe ima neka znanja i vještine iz prethodnih edukacija (15%).

3.2. Motivacija i očekivanja

S obzirom da do sada većina nije sudjelovala na edukacijama ove tematike, pitali smo prijavljene iz kojeg su se razloga prijavili ovaj put. Odgovori su sljedeći:

- Želim nešto novo naučiti, proširiti svoje spoznaje.
- Želim pomoći darovitoj djeci.
- Zanima me kako prepoznati darovite učenike i kako ih dalje usmjeravati u tom području.
- Jer mi je tema edukacije zanimljiva, privlačna i nadam se primjenjiva u radu.
- Jer mislim da moja škola ima kapacitet za dodatni rad sa nadarenim učenicima.

- Mislim da je rad s darovitom djecom vrlo važan ali i zapostavljen segment obrazovanja.
- Želim raditi na osobnoj i profesionalnoj edukaciji i unaprijeđenju.
- Jer se želim pobliže upoznati s načinima rada s darovitim učenicima.
- Na njihovom primjeru želim promijeniti svijest ostalih da se darovitost ne rađa nego se sa upornosti i trudom dođe do rezultata.
- Želim naučiti nešto novo, a posebno naučiti uspješne načine rada s ovom skupinom djece.
- Osobna zainteresiranost za nadogradnju i učenje te pomoć učenicima koji žele napredovati, a, planom i programom zacrtanim satima, ne stignemo.
- Nadam se da ćemo pokrenuti dobre projekte za nadarenu djecu.
- Volim biti podrška drugima!
- Želim naučiti više o načinu kako uspostaviti sustav potpore darovitoj djeci, prepupteni su rijetkim entuzijastima a trebali bi biti prepoznati u sustav, trebali bi nam biti vrijedni i važni.
- Služiti kao primjer.

Većina odgovora upućuje na osobni interes i želju za novim znanjima i vještinama, ali i na ustrajanje u promjenama na bolje, kako za darovite učenike tako i za cijeli sustav. Odgojno-obrazovni djelatnici prijavljeni na ovu edukaciju željeli bi za vrijeme trajanja edukacije saznati o:

- Kako prepoznati i kako pristupiti nadarenom djetetu,
- Metodama rada,
- Kako raditi u redovnoj nastavi s darovitim učenicima,
- Metodama rada s darovitim učenicima kao i načinima na koji ja kao profesorica mogu doprinijeti napretku ovakvih učenika,
- Kako pomoći i ostalim djelatnicima u radu s darovitim, ...
- Načinima i konkretnim prijedlozima (tehnikama?) pomoći nadarenim učenicima

tome kako pomoći djeci koja žele i mogu više,

- Načinu kako nadarenoj djeci pružiti više kroz redovnu nastavu i kroz druge oblike učenja,

- Prepoznavanju darovitosti, metodama podučavanja, testovima za prepoznavanje darovitosti (npr. testovi inteligencije za učenike), novim edukacijama koje su važne za mlade i tržišno usmjerene,
- Praćenju i identifikaciji darovitih učenika, ali isto tako načinima i mogućnostima mijenjanja 'sustava' koji takvoj djeci ne daje prostora za napredak,
- Konkretnim načinima rada s darovitom djecom, tehnikama, komunikacijskim kanalima,
- Mogućnostima koje sustav obrazovanja može pružiti darovitoj djeci,
- Radu s talentiranom djecom u glazbi,
- Fenomenu darovitosti i karakteristikama intelektualnog i emocionalnog razvoja darovite djece,
- Načinu funkcioniranja Centra izvrsnosti.

Iz svega navedenog moglo se zaključiti kako su prijavljeni odgojno-obrazovni djelatnici bili visoko motivirani za usvajanje znanja i vještina u području pružanja potpore razvoju potencijalno darovite djece i mladih te da imaju jasna i visoka očekivanja od edukacije. Iako smo krenuli aktivno i radno, dio polaznika ipak nije bio toliko motiviran kako je u prijavnom obrascu navedeno, ali velika većina održala je entuzijazam tijekom čitave edukacije, što su pokazivali tijekom predavanja i kroz praktični dio nastave. Bez obzira na oscilacije u motivaciji i djelomično neispunjena očekivanja, svi Timovi uložili su trud i vrijeme u izradu Razvojnog plana i pripremili se za njegovo izlaganje pri zadnjem susretu, te su sudjelovali u raspravi.

4. Praktična nastava

U okviru rada u praktičnom dijelu nastave, polaznici su u svakom modulu imali specifične zadatke. Tijekom prvog modula osnovali su Timove za darovite u svojim školama, kao pretpostavku za daljnji rad s darovitim učenicima. U drugom modulu u praktičnom dijelu su izradili Swot analizu svojih ustanova, koju u nastavku prikazujemo sumarno.

Kroz posljednja tri modula, polaznici su za svoje škole trebali osmisliti način identifikacije darovitih učenika, programe rada sa potencijalno darovitim učenicima kao i način evaluacije svih uvedenih promjena u svoj rad. Ove zadatke sumirali su u Razvojnom planu škole, koji je uključivao misiju i viziju škole, kratkoročne i dugoročne ciljeve u razvoju škole, te uspostavu sustava za pružanje potpore darovitim učenicima.

Razvojne planove svaka škola je prezentirala na posljednjem susretu u sklopu edukacije, gdje su prijedloge za finalnu verziju Razvojnog plana za svaku školu davali kako članovi Prosudbenog povjerenstva, tako i kolege iz drugih škola. Konačna verzija Razvojnih planova škola nalazi se u prilogu ovom dokumentu.

4.1. Swot analiza odgojno-obrazovnih ustanova na području Livna

Polaznici edukacije za rad s darovitima s područja grada Livna izradili su swot analize svojih ustanova: u *Srednjoj strukovnoj školi Silvija Strahimira Kranjčevića*, *Gimnaziji Livno*, *Srednjoj ekonomskoj školi* te u *Osnovnim školama Ivana Gorana Kovačića i fra Lovre Karaula*. U analizi je sudjelovalo ukupno 32 djelatnika iz pet navedenih škola koji su u svojim timovima procijenili snage, slabosti, prilike kao i ograničenja u radu svojih škola.

Kao svoje snage, odnosno prednosti, kao zajedničko svim školama, navodi se **visoka motivacija djelatnika i/ili stručni i educirani djelatnici**, te dobri **međuljudski odnosi i komunikacija**, kako na razini djelatnika, tako i na razini djelatnici-učenici. Ovo je važan faktor u razvoju svake, pa tako i školskih ustanova, i jako je pozitivan temelj za kvalitetan rad škola. Škole također imaju **dobro razvijenu suradnju s drugim ustanovama** i uključene su u razne aktivnosti i projekte izvan samih ustanova, što je jako dobar pokazatelj.

Dio škola kao svoje snage navodi dobru opremljenost škole, velike uspjehe bivših i sadašnjih učenika, dobre organizacijske vještine i ulaganje u cjeloživotno obrazovanje djelatnika. Ono što škole međusobno razlikuje jest što dio škola ima velik broj učenika, a dio manji; to što su neke škole prepoznatljive i imaju dobar marketin, a neke ne; te to što su se neke uspjele modernizirati i prilagoditi potrebama tržišta rada, dok druge nisu.

Ove razlike jasno se vide pri navođenju slabosti, odnosno nedostataka pojedinih škola. Ono što su neke škole navele kao svoju prednost, druge su navele pod nedostatak, i tu je najjasniji primjer **loš marketing škole**, koji kao nedostatak navode dvije škole. Također, škole na području grada Livna očito se jako **razlikuju po opremljenosti i uređenosti**, pri čemu kao nedostatak čak tri škole navode loše tehničke uvjete rada (loša internetska veza, nemaju sportsku dvoranu, pa sve do toga da škola u svojim područnim školama nema sređeno grijanje i toplu vodu). Ovo je prvi i ključan problem koji je potrebno riješiti kako bi škole mogle dalje uopće krenuti u realizaciju svojih razvojnih planova – uspostaviti minimalni tehnički standard opremljenosti škola kako bi se stvorili preduvjeti za ostvarenje drugih ciljeva.

Iako je većina škola navela motivirane djelatnike kao svoju prednost, jedna škola navodi da je **dio djelatnika nezainteresiran za promjene**, a više škola navodi **nemotiviranost učenika** i roditelja kao svoju slabost. Iz komentara o slabostima još se mogu izdvojiti nedostaci u planovima i programima (zastarjeli, preopsežni) te nedostatak inovativnosti i kreativnosti.

U kategoriji prilika, najveće prilike škole prepoznaju u **suradnji s drugima** – tvrtkama, lokalnim privrednicima, stručnjacima, visokoškolskim ustanovama, centrima izvrsnosti. Nadalje, priliku vide i u uključivanju u različite projekte i iskorištavanju vanjskih izvora financiranja. Glavni motivi za ove aktivnosti su: školovanje darovitih učenika i izvan škole, opremanje kabineta i škole, uvođenje novih smjerova u skladu s potrebama tržišta rada te educiranje djelatnika.

U kategoriji prijetnji ističu se **financijske poteškoće** kao i trenutno **ekonomsko stanje u državi** općenito te iseljavanje stanovništva, posebno mladih, zatim zastarjelost zakona, pravilnika i planova rada, a u dijelu škola i manji broj (zainteresiranih) učenika.

U Swot-analizama škola može se uočiti da imaju dosta zajedničkih karakteristika, kako u pozitivnim, tako i u negativnim aspektima, ali i to da su škole neujednačeno razvijene. Kao ključni problem ističe se tehnička (ne)opremljenost škola, a kao najveći pokretač za razvoj i uvođenje promjena motiviranost djelatnika i dobri odnosi. Prostora za napredak ima dosta, što se moglo uočiti i u Razvojnim planovima (vidite priloge!) koje su škole tijekom edukacije izradile, a ono što je najvažnije u školama očito ima dovoljno entuzijazma i volje da se ciljevi krenu i ostvarivati, samo ako se osiguraju financijska sredstva i prostor za promjene.

5. Evaluacija programa edukacije

Prilikom provedbe edukacije, polaznici su kontinuirano evaluirali edukaciju. Nakon svakog održanog modula, polaznici su popunjavali evaluacijski upitnik, kako bi edukaciju mogli prilagođavati njihovim potrebama, ali i kako bismo mogli unaprjeđivati edukaciju za buduće korisnike.

Sudionici su za svaku tvrdnju trebali procijeniti u kojoj mjeri se slažu s navedenom (od 1- u potpunosti se ne slažem do 4- u potpunosti se slažem). Nakon upitnika mogli su iznijeti svoje mišljenje u komentarima, odnosno opisnim odgovorom na tri otvorena pitanja za svaki modul (1. U prvom modulu predavanja posebno mi se svidjelo... 2. U prvom modulu predavanja nije mi se svidjelo... 3. Prijedlozi za buduća predavanja...). Za svaku tvrdnju u upitniku izračunat je postotak pojedinog odgovora te je navedena njegova interpretacija.

Broj sudionika koji su sudjelovali u procjeni:

Modul	Broj sudionika
1. modul	29
2. modul	26
3. modul	21
4. modul	16
5. modul	7

U nastavku slijedi sažeti prikaz procjena polaznika za svaki održani modul.

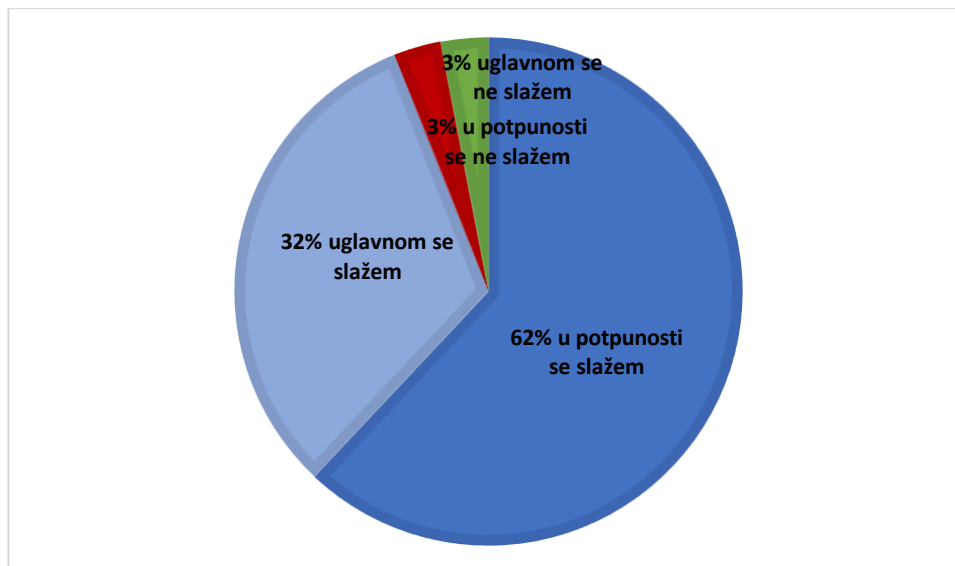

5.1. Prvi modul

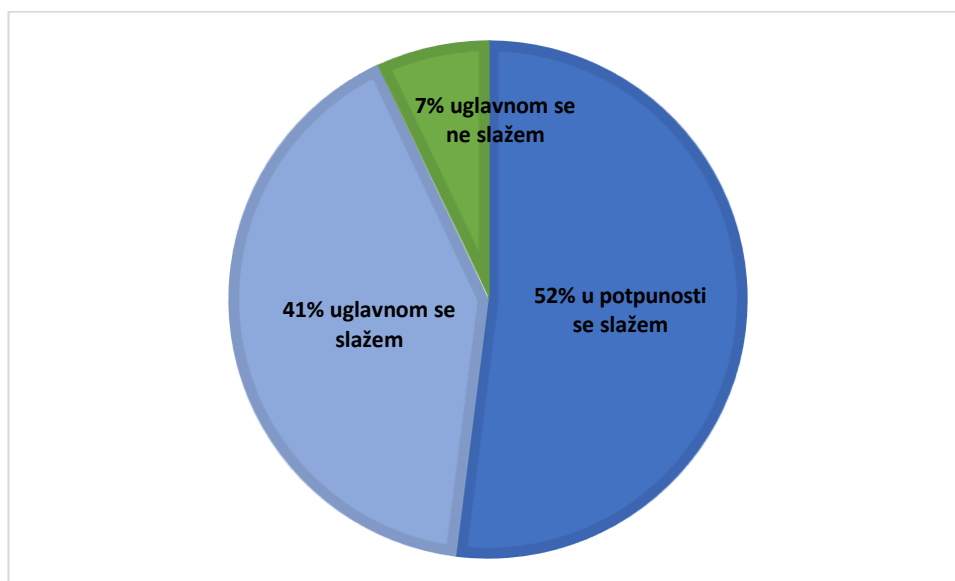
Slika 5. Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavači su bili dobro pripremljeni i stručni.“

Većina sudionika se u potpunosti slaže s tvrdnjom da su predavači bili dobro pripremljeni i stručni (72%), 24% se s time uglavnom slaže, dok se svega 4% posto s navedenim u potpunosti ne slaže.

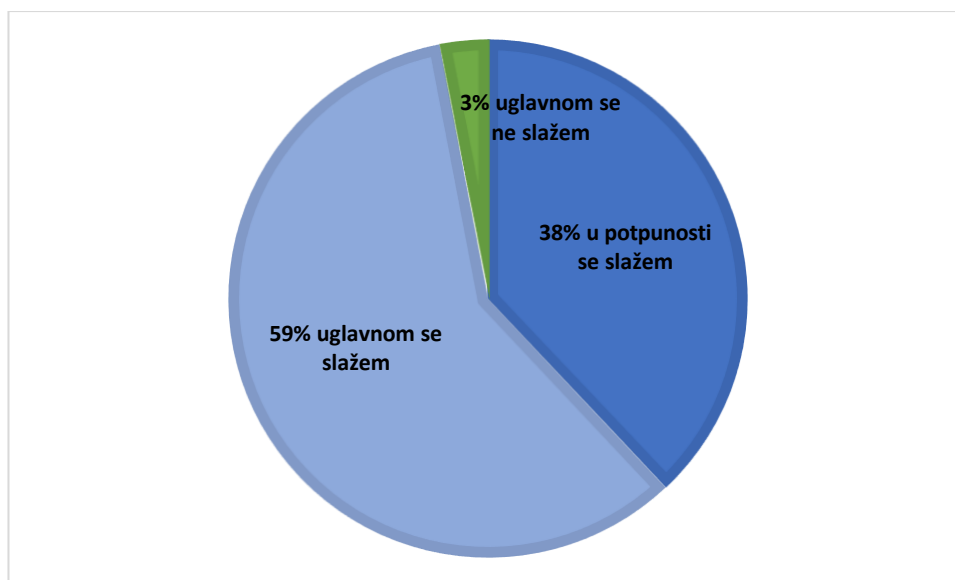
Slika 6. Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavanja su bila dobro osmišljena i jasno prezentirana.“

Da su predavanja bila jasno prezentirana i dobro osmišljena procjenjuje 62% sudionika, 32% se s time uglavnom slaže, a po tri posto se uglavnom i u potpunosti ne slaže.

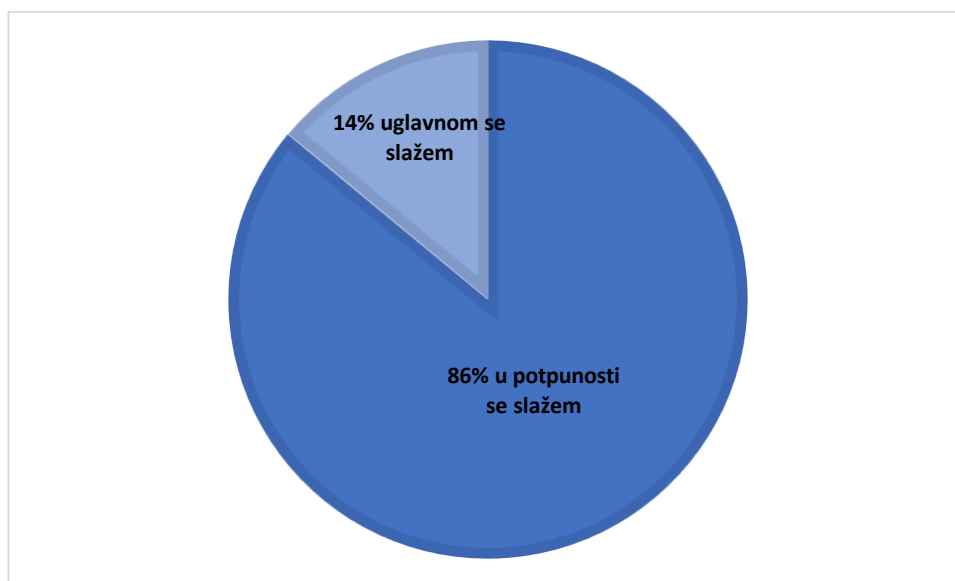
Slika 7. Prikaz odgovora na tvrdnju „Na predavanjima sam usvojio/la nova znanja i informacije.“

Polovina polaznika procjenjuje da su na predavanjima usvojili nova znanja, nešto manje njih odnosno 41% se s navedenim uglavnom slaže, a tek 7 posto ne dijeli to mišljenje odnosno uglavnom se ne slaže.

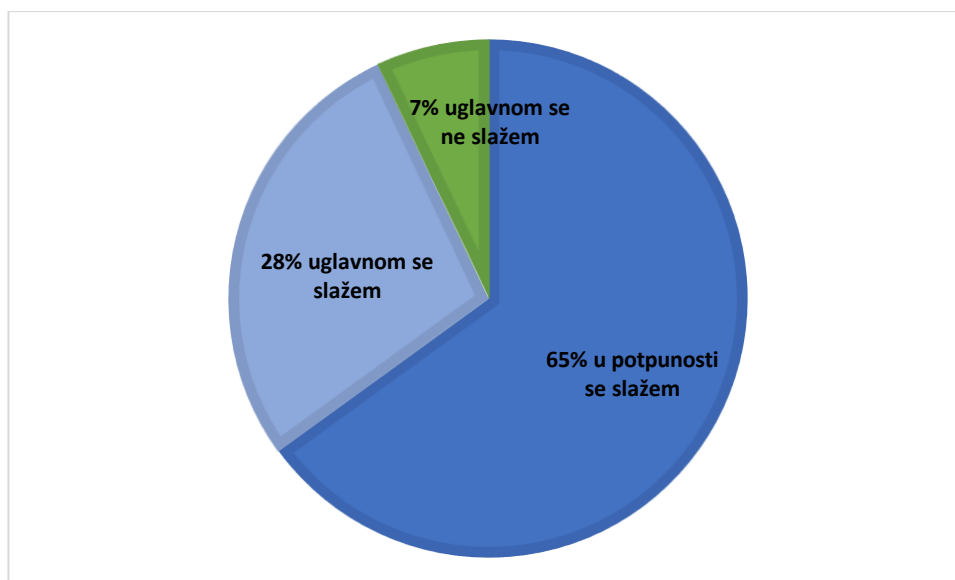
Slika 8. Prikaz odgovora na tvrdnju “Stechena znanja moći ću primijeniti u svom svakodnevnom radu.”

Da će stečena znanja moći primijeniti u svojoj praksi procjenjuje 38% polaznika, 59% se uglavnom slaže, a preostalih 3 posto se s time uglavnom ne slaže.

Slika 9.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavači su pokazali da vladaju materijom i da imaju iskustva u radu s darovitima.“

Ukupno 86% polaznika uočilo je iskustvo predavača i njihovo vješto vladanje materijom, a 14% se s time uglavnom slaže.

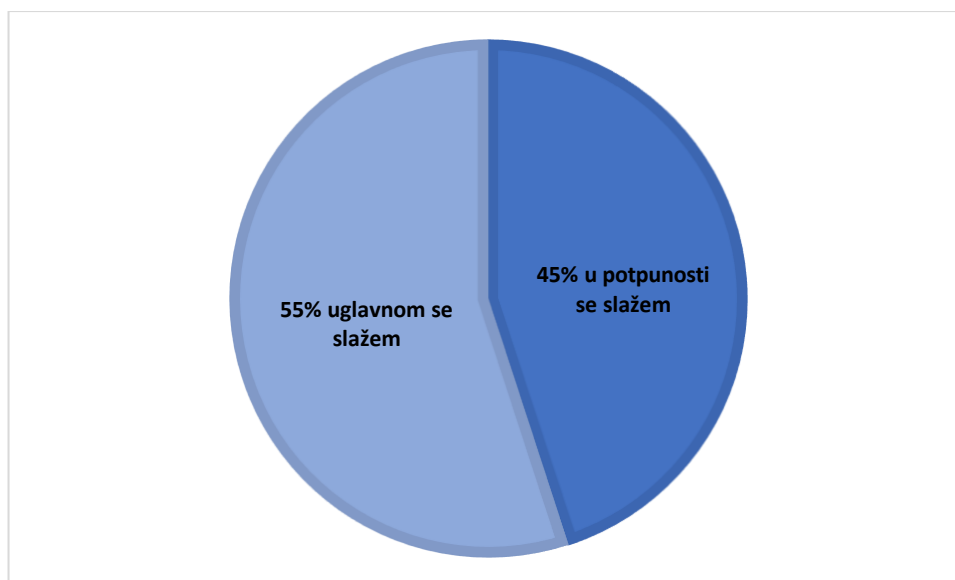
Slika 10. Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavanja su bila potkrijepljena jasnim primjerima iz prakse.“

Većina sudionika (65%) slaže s tvrdnjom da su predavanja bila potkrepljena jasnim praktičnim primjerima, 28% se s time uglavnom slaže, a 7% se uglavnom ne slaže.

Slika 11. Prikaz odgovora na tvrdnju „Dostupni materijali na platformi EDUX pomoći će mi u usvajanju prezentiranih znanja.“

Ukupno 62% sudionika se u potpunosti slaže s tvrdnjom da će platforma EDUX i dostupni materijali biti korisni za usvajanje prezentiranih znanja, a ostalih 38% se s time uglavnom slaže.

Slika 12.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Praktični dio nastave dobro je osmišljen i pomoći će mi u usvajanju praktičnih vještina vezanih uz rad s darovitima.“

Sudionici se uglavnom (55%) i u potpunosti (45%) slažu s time da je praktični dio koristan i dobro osmišljen.

U prvom modulu predavanja posebno mi se svidjelo...

Od odgovora na ovo pitanje posebno su se istaknuli:

- Ležernost predavača, želja da prenesu svoja pozitivna iskustva u radu s darovitim.

Usporedba s drugim državama koji imaju razvijen sustav rada s darovitim i njihov utjecaj na razvijenost te države i načini poticanja darovitih učenika.

- Što sam vidjela da se dobro kao kolege nadopunjujete. To mi daje dojam da znate što radite i da se nešto od vas može naučiti.

- Fleksibilan i opušten pristup predavača koji ukazuje na stručnost i bogato iskustvo u radu s darovitom djecom.

- Priznanje kako su ljudi u CI započeli svoj rad od gotovo ničega i uspjeli se podignuti na ovu razinu. To mi daje nadu da ćemo i mi uspjeti napraviti nešto na ovom području koje gotovo i ne poznajemo.

- Što su predavanja bila potkrijepljena primjerima iz prakse.

Ostali su se odgovori uglavnom odnosili na opuštenu i ugodnu radnu atmosferu i pristup voditelja, te otvorenost komunikacije.

U prvom modulu predavanja nije mi se svidjelo...

Sudionici smatraju da populacija nižih uzrasta nije dovoljno pokrivena, te da nemaju dovoljno znanja i vještina za rad s takvom djecom, osobito predškolskog uzrasta. Ostali komentari su bili tehničke prirode, poput kolizija s nastavom i slično.

- Puno podataka/ izvješća o radu sa starijim uzrastima, a ni jedan primjer iz RN-e
- Sve je bilo ok, teorija je potrebna, ali jedva čekam radionice
- Spoznaja o birokratskom opterećenju

Prijedlozi za buduća predavanja...

Polaznici su izrazili interes za više informacija o radu s djecom nižih uzrasta te više praktičnih primjera o do sada obrađenom. Neke bi zanimala i darovitost u umjetničkom području poput „*Da više bude primjera za darovitu djecu u umjetnosti jer sam ja profesorica glazbe i radim s takvom djecom*“. Također, sudionicima bi olakšalo kada bi se predavanja uskladila s rasporedom nastave ili kada bi se ista održavala nakon nastave.

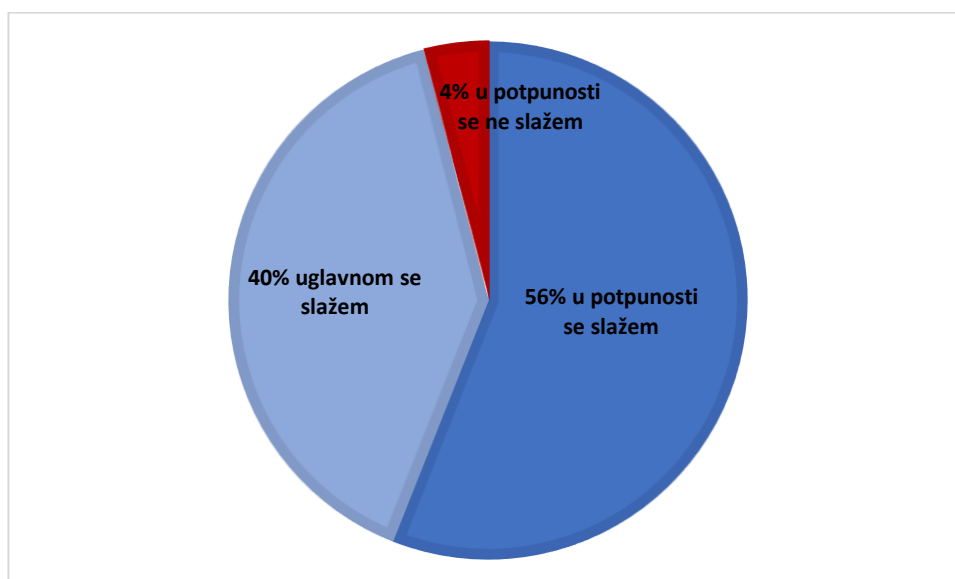

5.2. Drugi modul

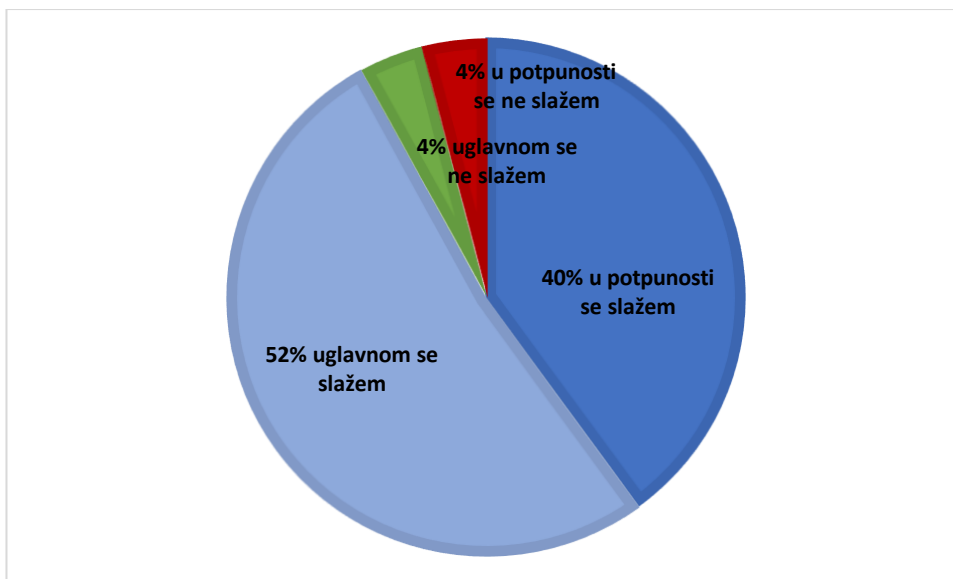
Slika 13.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavači su bili dobro pripremljeni i stručni.“

Da su predavači bili dobro pripremljeni i stručni slaže se 65% polaznika, 31% uglavnom je tog mišljenja, a 3% se s time uopće ne slaže.

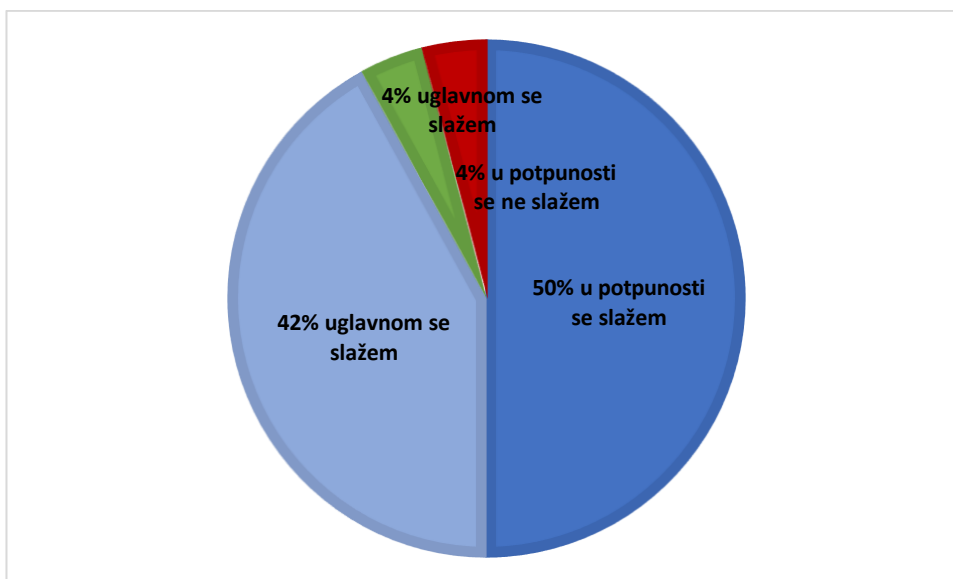
Slika 14.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavanja su bila dobro osmišljena i jasno prezentirana.“

Prema većini sudionika (56%) predavanja su bila dobro osmišljena i jasno prezentirana, ostalih 40% se s navedenim uglavnom slaže, a svega 4% u potpunosti se nije složilo.

Slika 15.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Na predavanjima sam usvojio/la nova znanja i informacije.“

52% sudionika smatra da su na predavanjima usvojili nova znanja, 40% uglavnom dijeli to mišljenje, a po 4% se s istim uglavnom ili u potpunosti ne slaže.

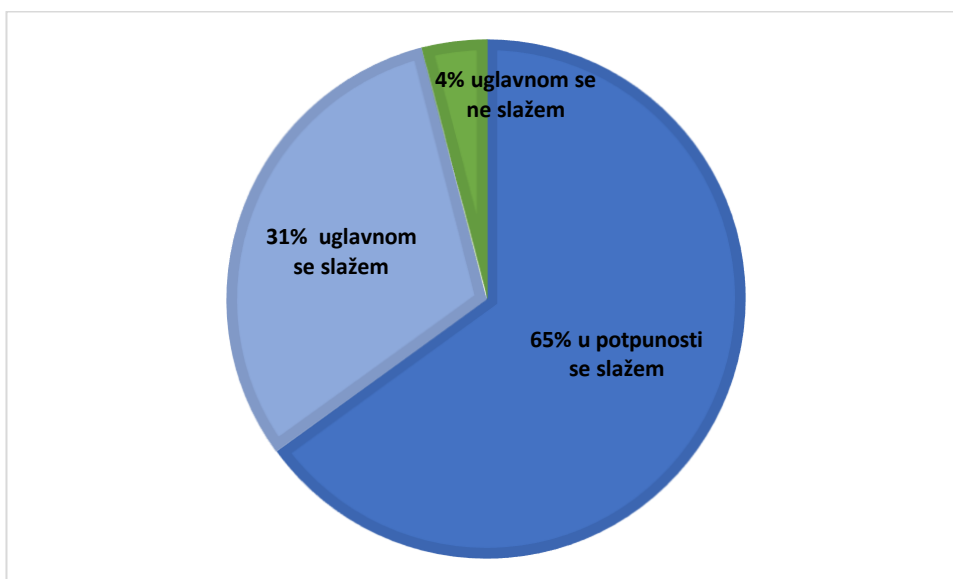
Slika 16.: Prikaz odgovora na tvrdnju “Stechena znanja moći ću primijeniti u svom svakodnevnom radu.”

Polovica od ukupnog broja sudionika smatra da će stečena znanja moći primjenjivati u svom svakodnevnom radu, 42% uglavnom dijele to mišljenje, a po 4% se uglavnom ili u potpunosti ne slaže.

Slika 17.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavači su pokazali da vladaju materijom i da imaju iskustva u radu s darovitima.“

Većina sudionika, njih čak 76% smatra da su predavači suvereno vladali materijom i iskustvima koje imaju o radu s darovitima, 20% se s time uglavnom slaže, a 4% se s navedenim u potpunost ne slaže.

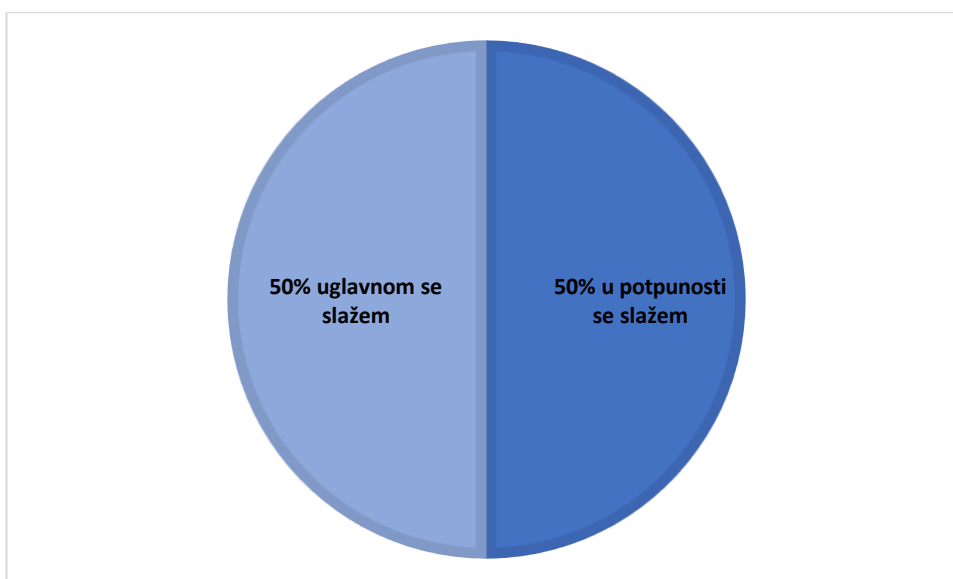
Slika 18.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavanja su bila potkrijepljena jasnim primjerima iz prakse.“

Ukupno 65% sudionika smatra da su predavanja bila potkrepljena jasnim primjerima iz prakse, trećina je uglavnom sličnog mišljenja, a 4% se uopće ne slaže s time.

Slika 19.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Dostupni materijali na platformi EDUX pomoći će mi u usvajanju prezentiranih znanja.“

Ukupno 54% sudionika smatra da će platforma EDUX i dostupni materijali biti korisni za usvajanje prezentiranih znanja, 42% se s time uglavnom slaže, a 4% uopće ne dijeli to mišljenje.

Slika 20.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Praktični dio nastave dobro je osmišljen i pomoći će mi u usvajanju praktičnih vještina vezanih uz rad s darovitima.“

Sudionici se uglavnom i u potpunosti slažu s tvrdnjom da je praktični dio nastave dobro osmišljen i koristan za usvajanje sadržaja.

U drugom modulu predavanja posebno mi se svidjelo...

Polaznici su uglavnom navodili SWOT analizu i mitove o darovitima. Jedna je polaznica čak uočila vlastite predrasude na kojima može poraditi.

- Sve mi je odlično!
- Što je atmosfera bila opuštena i otkrila sam neke predrasude vezane za darovitost.
- Učenje SWOT analize jako je korisno.
- Dio predavanja o tipovima darovitih učenika i vježba 3 gdje smo se morali podijeliti u grupe sa kolegama koji nisu iz naše škole.
- Bilo je u zanimljivo. Uživala sam.

U drugom modulu predavanja nije mi se svidjelo...

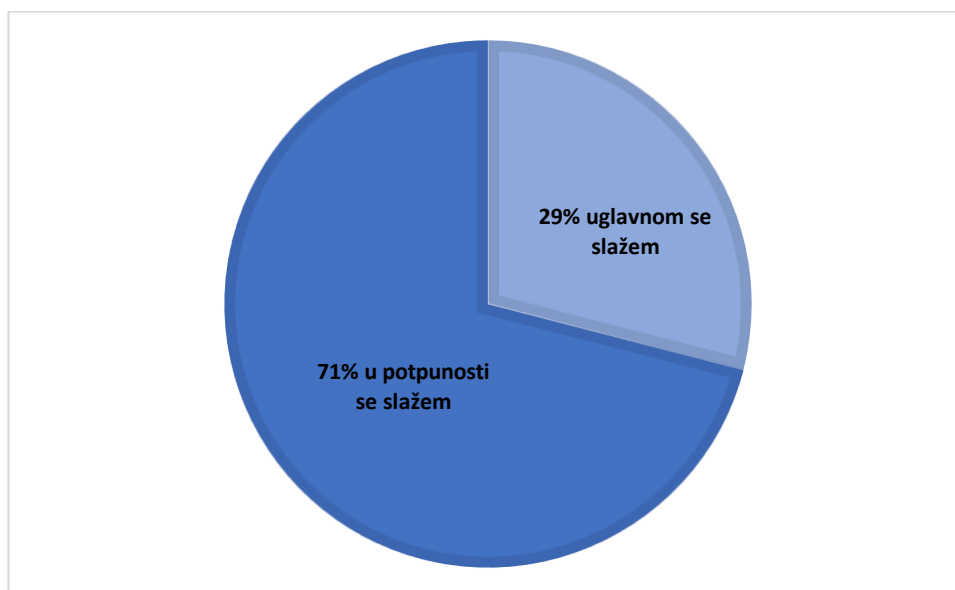
Sudionici su se osvrnuli na pristup predavača koji prema njihovim navodima nije bio prikladan za uzrast polaznika.

- Kako je predavačica odgovorila edukantu! Edukant je nesto upitao što je bilo rečeno ali on očito nije razumio...
- Što se opet najmanje dotaklo učenika u razrednoj nastavi.
- Način na koji predavači održavaju radnu atmosferu.
- Jedan od predavača glasno je zviždao kako bi utišao sudionike edukacije. Sve se radi u žurbi, kao da svi što prije želimo otići, pitam se zašto uopće dolazimo.
- Reakcija predavačice na pitanje sudionika. Ako polazimo od toga "da nema glupih pitanja" u razredu onda ne možemo ni na edukaciji na taj način reagirati na pitanje sudionika, i ako je to pitanje u tom trenutku možda bilo suvišno. Nastavnici se svaki dan susreću s takvim situacijama i uvijek moraju nešto ponoviti što su već davno bili odradili zato što uvijek postoji jedan učenik koji nije pratio ili razumio gradivo. Ne očekujte da ljudi na kraju radnog dana mogu upijati svaku vašu riječ i ne shvatite to osobno jer ste jako dobar predavač i odlično vladate temom.

Prijedlozi za buduća predavanja...

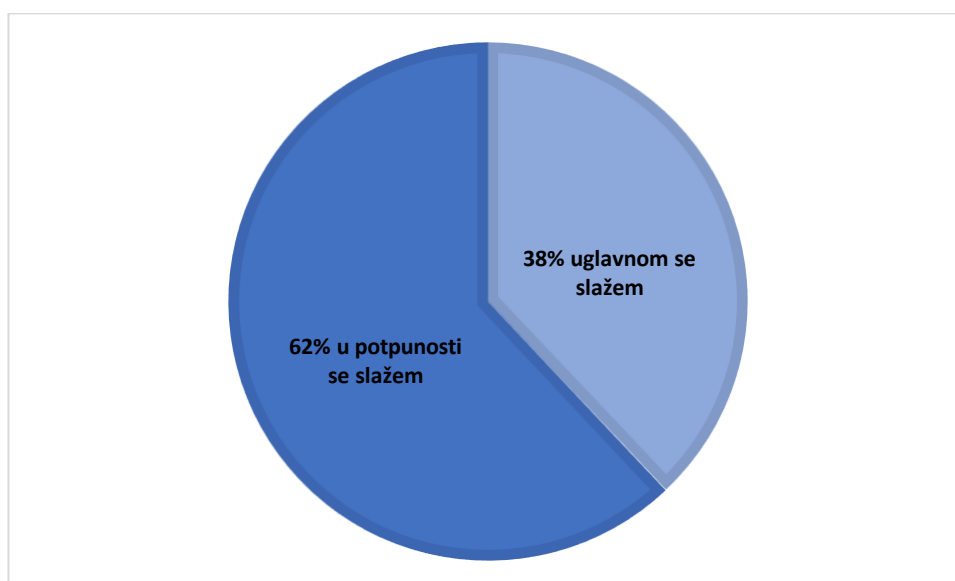
- Prethodna priprema materijala da bi se olakšalo praćenje predavanja.

5.3. Treći modul

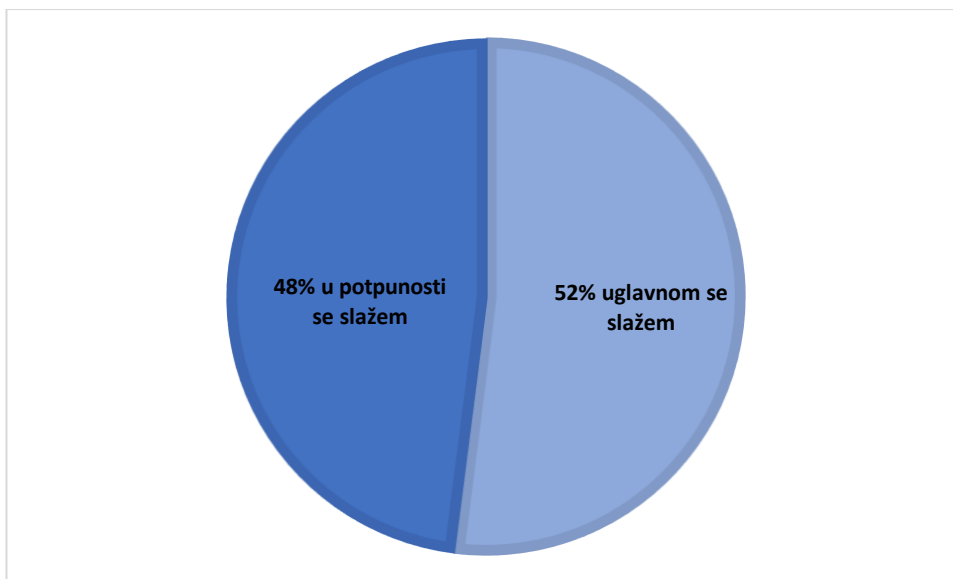
Slika 21:. Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavači su bili dobro pripremljeni i stručni.“

71% sudionika se složilo s tvrdnjom da su predavači bili dobro pripremljeni i stručni, a ostalih 29% se s navedenim uglavnom slaže.

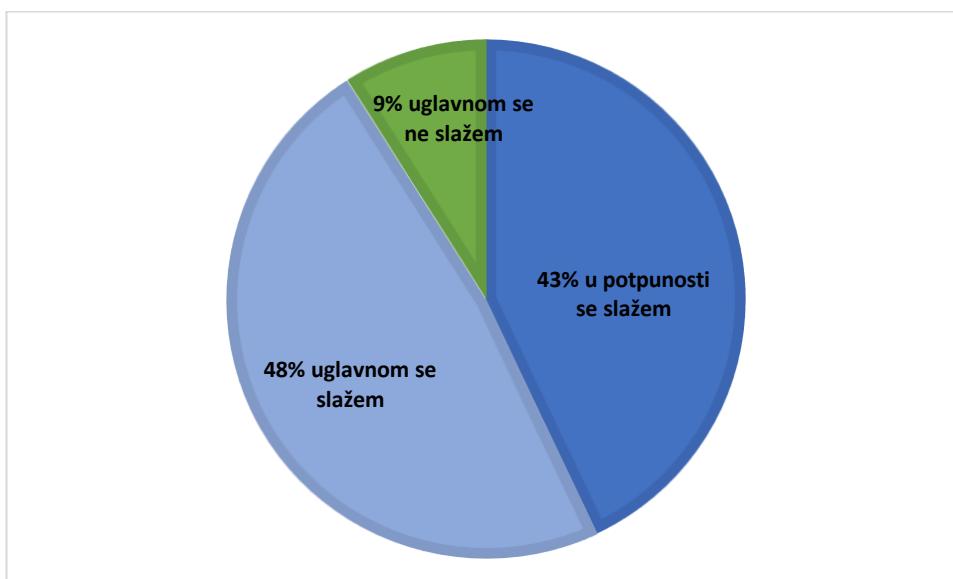
Slika 22:. Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavanja su bila dobro osmišljena i jasno prezentirana.“

Da su predavanja bila dobro osmišljena i jasno prezentirana smatra 62% polaznika, a preostalih 38% se s time uglavnom slaže.

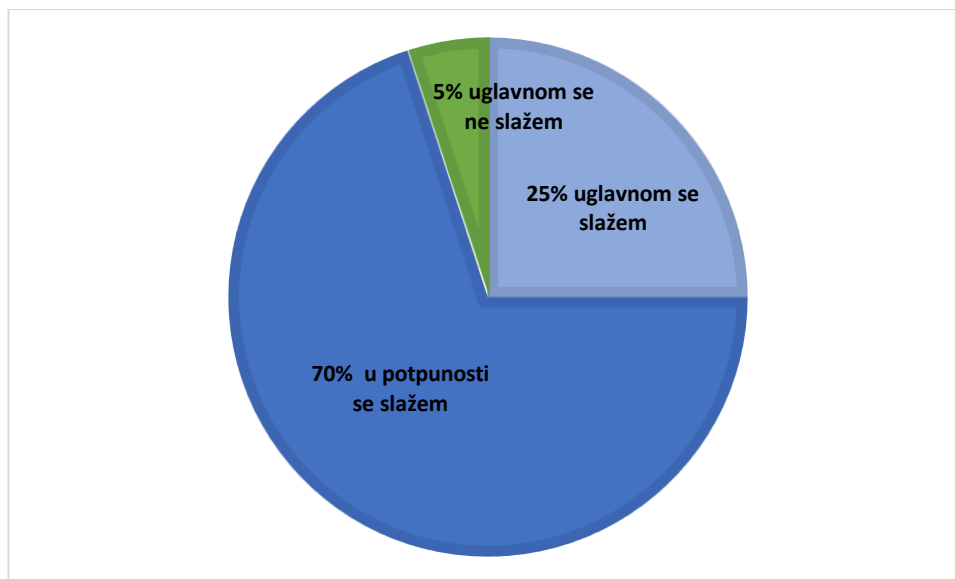
Slika 23.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Na predavanjima sam usvojio/la nova znanja i informacije.“

Ukupno 48% sudionika smatra da su na predavanjima usvojili nova znanja, a ostala polovica odnosno njih 52% to također mogu uglavnom tvrditi.

Slika 24.: Prikaz odgovora na tvrdnju “Stečena znanja moći ću primijeniti u svom svakodnevnom radu.”

Stečena znanja 43% sudionika smatra da će u potpunosti moći primjenjivati u svojoj praksi, 48% se uglavnom slaže, a 9% uglavnom ne dijeli to mišljenje.

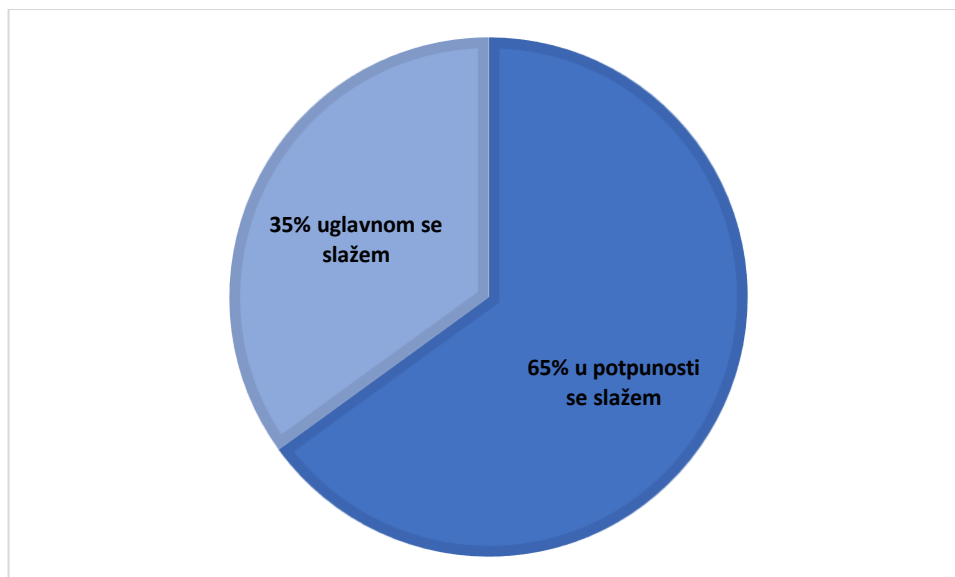
Slika 25.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavači su pokazali da vladaju materijom i da imaju iskustva u radu s darovitima.“

Većina sudionika (70%) smatra da su predavači iskusni u radu s darovitima i da vješto vladaju materijom koju iznose, četvrtina se uglavnom slaže, a svega 5% se s time uglavnom ne slaže.

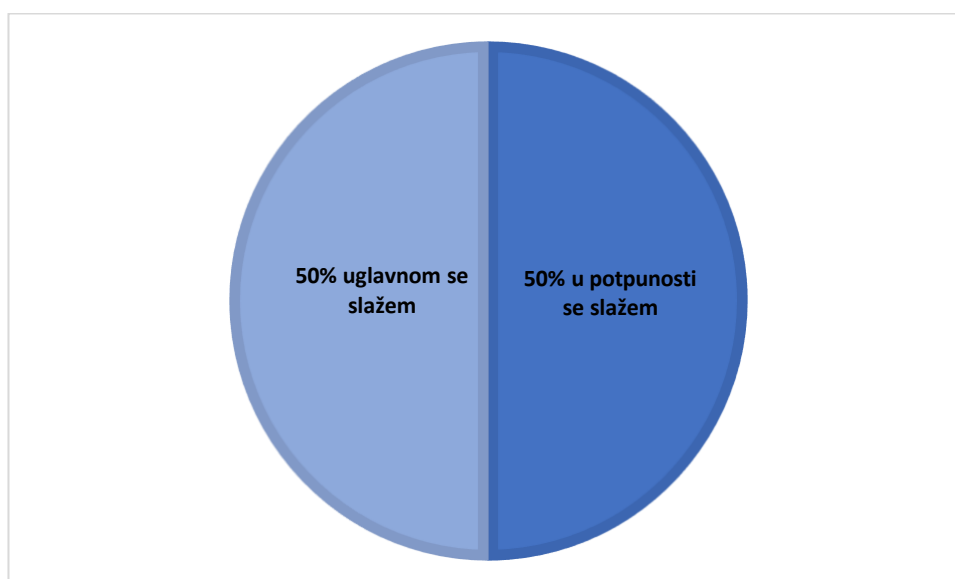
Slika 26.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavanja su bila potkrijepljena jasnim primjerima iz prakse.“

Predavanja su bila potkrepljena jasnim primjerima iz prakse prema mišljenju 71% sudionika, 19% njih se uglavnom složilo, a preostalih 10% se uglavnom s time ne slaže.

Slika 27.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Dostupni materijali na platformi EDUX pomoći će mi u usvajanju prezentiranih znanja.“

Većina sudionika odnosno njih 65% smatra da su platforma EDUX i dostupni materijali korisni za usvajanje prezentiranog sadržaja, a preostalih 35% se uglavnom slaže.

Slika 28.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Praktični dio nastave dobro je osmišljen i pomoći će mi u usvajanju praktičnih vještina vezanih uz rad s darovitima.“

Sudionici se uglavnom i u potpunosti slažu s tvrdnjom da je praktični dio nastave dobro osmišljen i koristan za usvajanje vještina bitnih za rad s darovitima.

U trećem modulu predavanja posebno mi se svidjelo...

- Pripremljenost i stručnost predavača
- Predavačica: direktna, bitka, jezgrovita, jasna
- Predavači jasno izlažu teme potkrijepljene primjerima iz prakse
- Pojašnjenja uloga nastavnika, roditelja, vršnjaka u uočavanju darovitosti.

U trećem modulu predavanja nije mi se svidjelo...

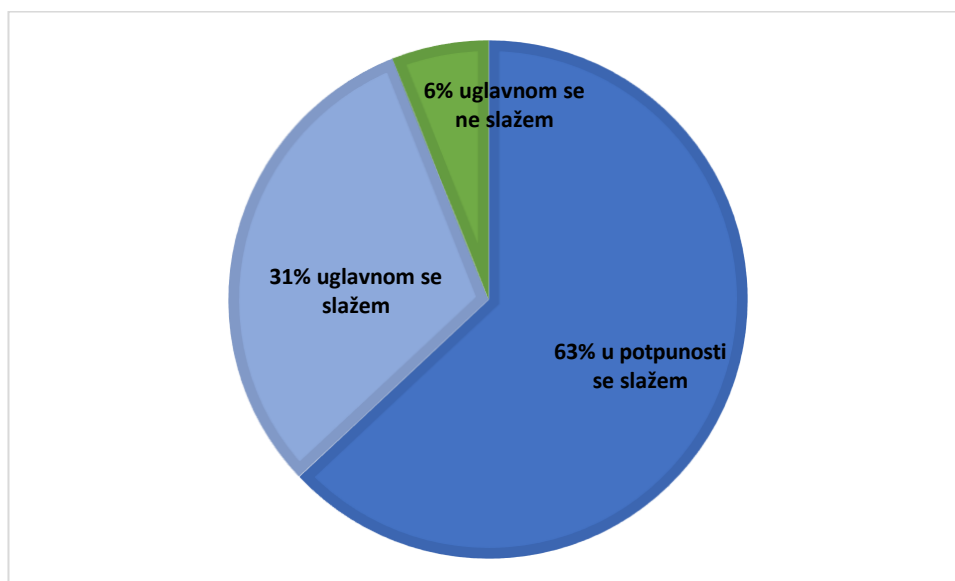
Sudionici su imali primjedbe na pitanja drugih sudionika koja su po njima bila suvišna i neprikladna temi. Također, neka ponašanja predavača nisu bila primjerena po mišljenju određenih sudionika.

- Izvjestan broj kolega koji su došli pod "prisilom", postavljanje pitanja predavačima koja nisu u njihovoj domeni i koja oni ne mogu riješiti, potpuno zaboravljanje fokusa: darovita djeca!
- Dio kad smo se zbog pitanja nazočnih potpuno udaljili od teme drugog dijela predavanja pa je zadatak odrađen brzinski.

Prijedlozi za buduća predavanja...

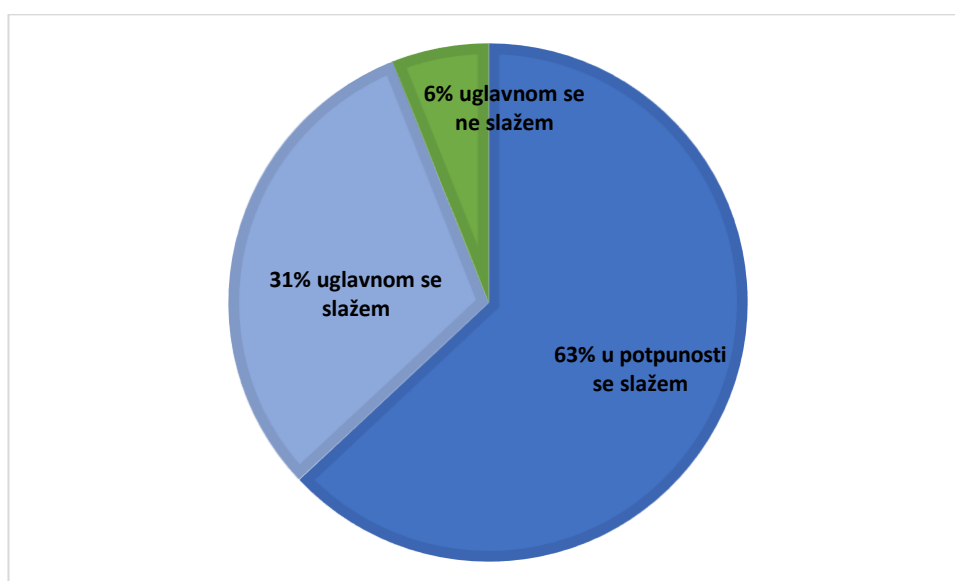
- Vratiti učesnike na početak, na temu darovite djece i ne dati im, kao moderatorima, prostora za nepotrebno širenje rasprave.
- Uputiti nazočne da se s tehničkim pitanjima o osnivanju centra izvrsnosti obrate nadležnoj ministrici.

5.4. Četvrti modul

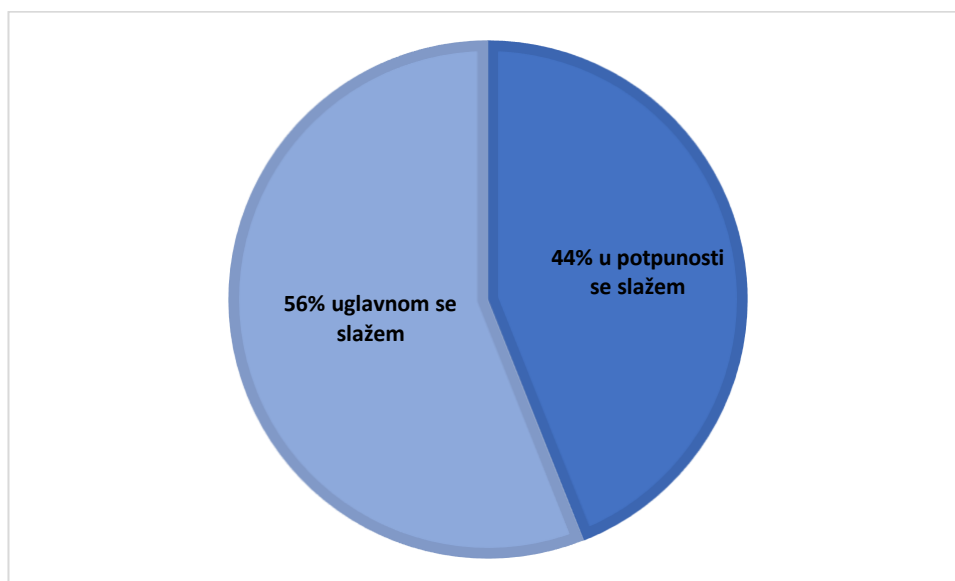
Slika 29.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavači su bili dobro pripremljeni i stručni.“

Većina polaznika u potpunosti se slaže s tvrdnjom o stručnosti i pripremljenosti predavača, odnosno njih 63%, 31% se uglavnom slaže, dok se preostalih 6% uglavnom ne slaže.

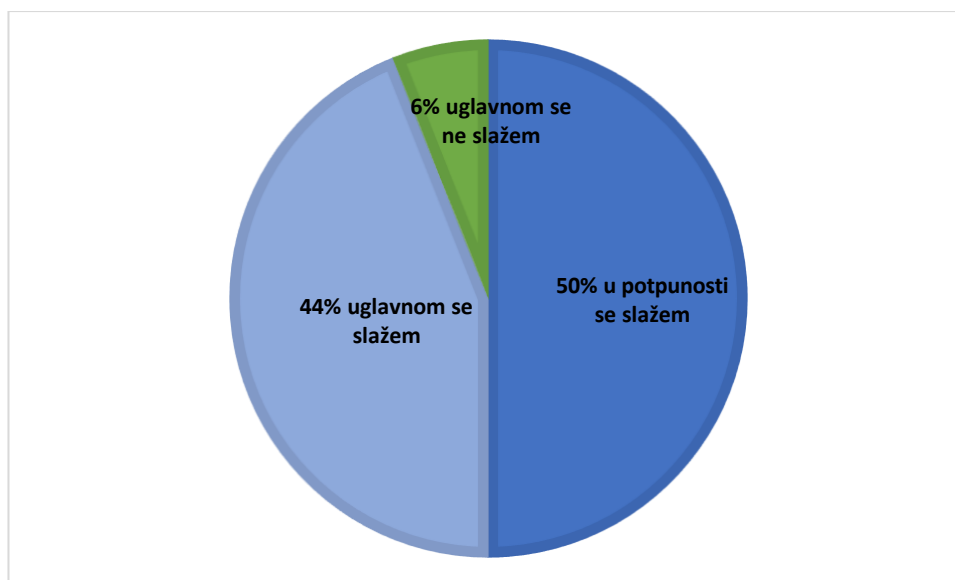
Slika 30.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavanja su bila dobro osmišljena i jasno prezentirana.“

Većina polaznika u potpunosti se slaže s tvrdnjom da su predavanja bila dobro osmišljena i jasno prezentirana, odnosno njih 63%, 31% se uglavnom slaže, dok se preostalih 6% uglavnom ne slaže.

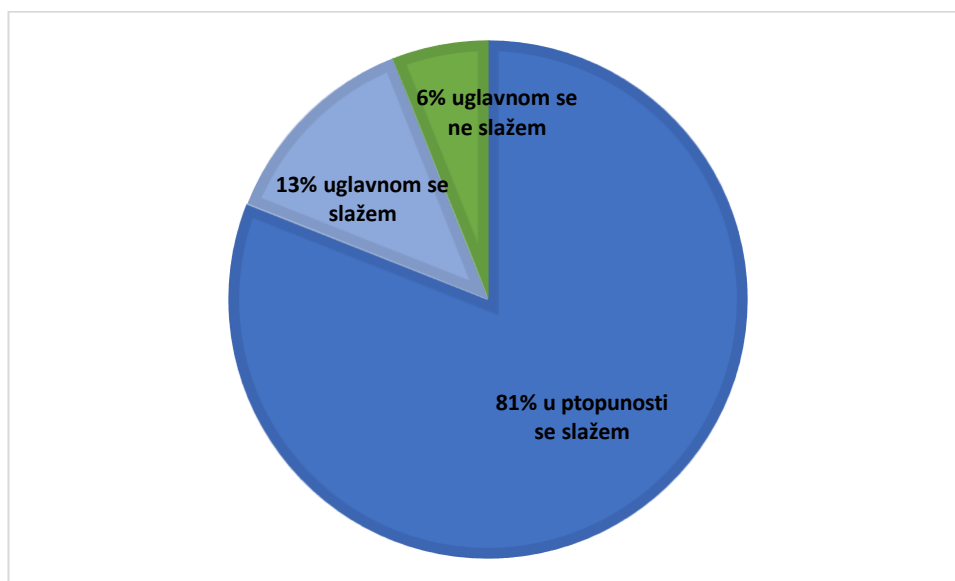
Slika 31.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Na predavanjima sam usvojio/la nova znanja i informacije.“

Ukupno 44% polaznika procjenjuje da im je sudjelovanje na predavanje omogućilo usvajanje novih znanja i informacije, a preostalih 56% uglavnom dijeli to mišljenje.

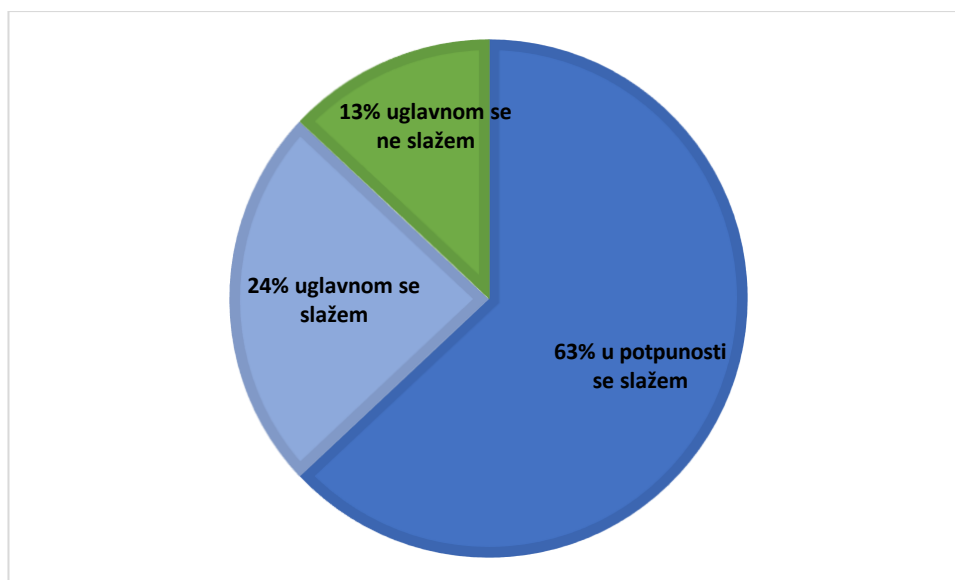
Slika 32.: Prikaz odgovora na tvrdnju “Stečena znanja moći ću primijeniti u svom svakodnevnom radu.”

Polovina polaznika u potpunosti se slaže s tvrdnjom da će stečena znanja primjenjivati u svome radu, 44% se uglavnom slaže, a 6% uglavnom ne dijeli to mišljenje.

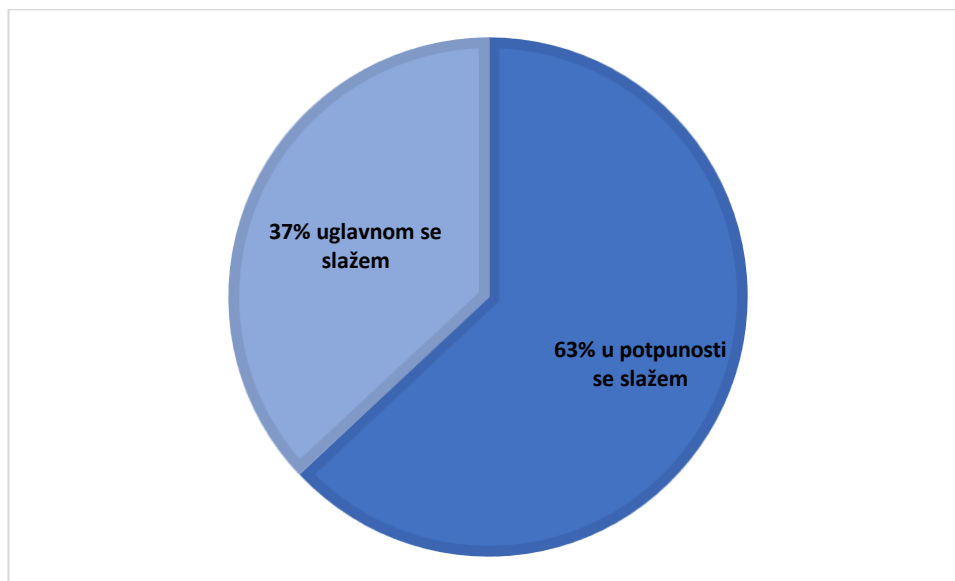
Slika 33.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavači su pokazali da vladaju materijom i da imaju iskustva u radu s darovitima.“

Ukupno 81% polaznika procjenjuje da su predavači pokazali vladanje materijom i iskustvo u radu s darovitima, 13% uglavnom dijeli to stajalište, a preostalih 6% uglavnom se ne bi složilo.

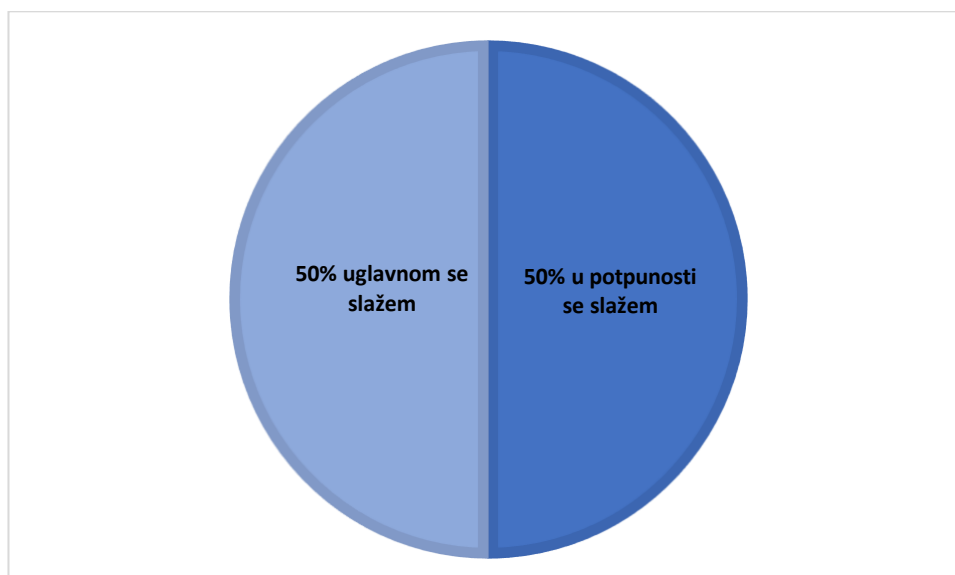
Slika 34.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavanja su bila potkrijepljena jasnim primjerima iz prakse.“

Ukupno 63% polaznika u potpunosti se slaže s time da su predavanja bila potkrijepljena jasnim primjerima iz prakse, 24% se uglavnom slaže, dok se 13% uglavnom ne slaže.

Slika 35.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Dostupni materijali na platformi EDUX pomoći će mi u usvajanju prezentiranih znanja.“

Ukupno 63% polaznika dostupne materijale na platformi EDUX u potpunosti procjenjuje korisnima za usvajanje prezentiranih znanja, dok se 37% uglavnom s navedenim slaže.

Slika 36.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Praktični dio nastave dobro je osmišljen i pomoći će mi u usvajanju praktičnih vještina vezanih uz rad s darovitima.“

Polaznici uglavnom dijele mišljenje o praktičnom dijelu nastave, 50% se u potpunosti slaže da je isti bilo dobro osmišljen i koristan u usvajanju praktičnih vještine, dok se ostalih pola uglavnom slaže.

U četvrtom modulu predavanja posebno mi se svidjelo...

Polaznici nisu imali puno komentara, ali se ipak neki mogu izdvojiti:

- Sve mi je zanimljivo, teško bi bilo izdvojiti nešto.
- Konkretni savjeti za nastavnike koji su primjenjivi u svakodnevnom radu s djecom.
- Savjeti o radu s darovitom djecom, što nastavnici često rade, a ne bi trebali
- Opuštena atmosfera 😊
- Pripremljenost predavača

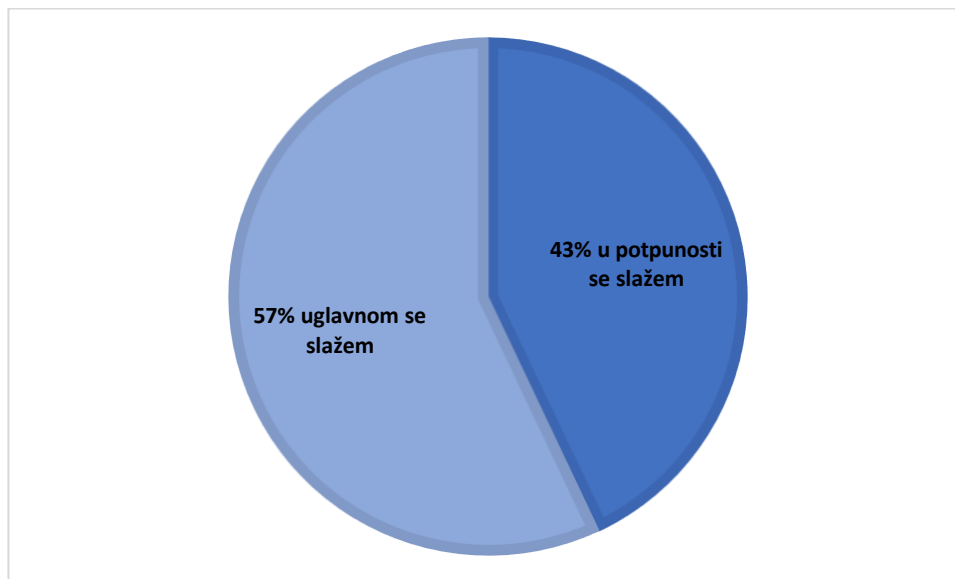
U četvrtom modulu predavanja nije mi se svidjelo...

/

Prijedlozi za buduća predavanja...

- Predavači su dobro pripremljeni. Samo nastaviti istim načinom :)
- Možda snimiti kratki "film" gdje možemo zorno pogledati rad mentora s darovitom djecom.
- Više konkretnih primjera iz prakse rada s darovitima
- Više konkretnih primjera rada mentor- daroviti učenik (uspješni primjeri iz prakse).

5.5. Peti modul

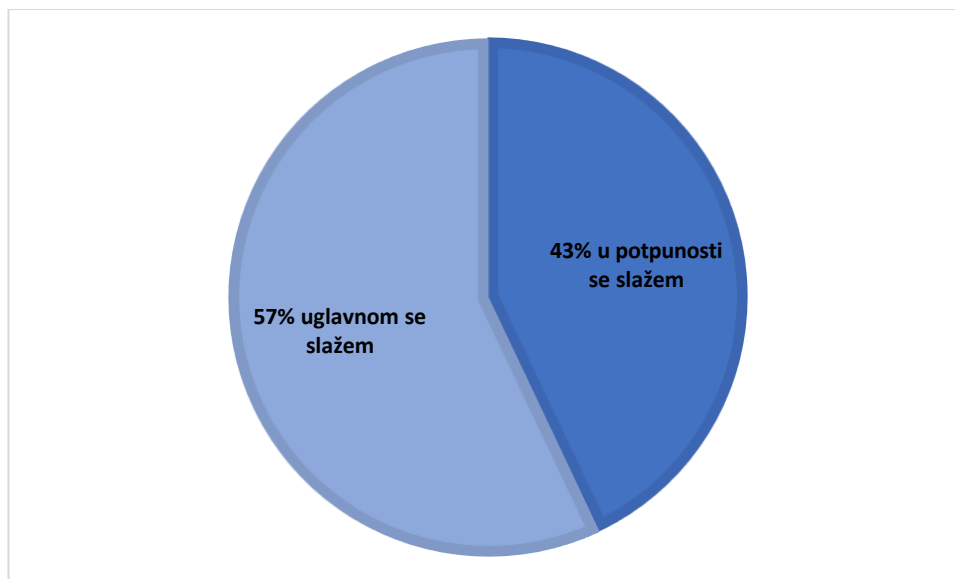
Slika 37.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavači su bili dobro pripremljeni i stručni.“

Ukupno 43% polaznika u potpunosti se slaže s tvrdnjom da su predavači bili dobro pripremljeni i stručni, a više od pola, odnosno 57% se uglavnom slaže.

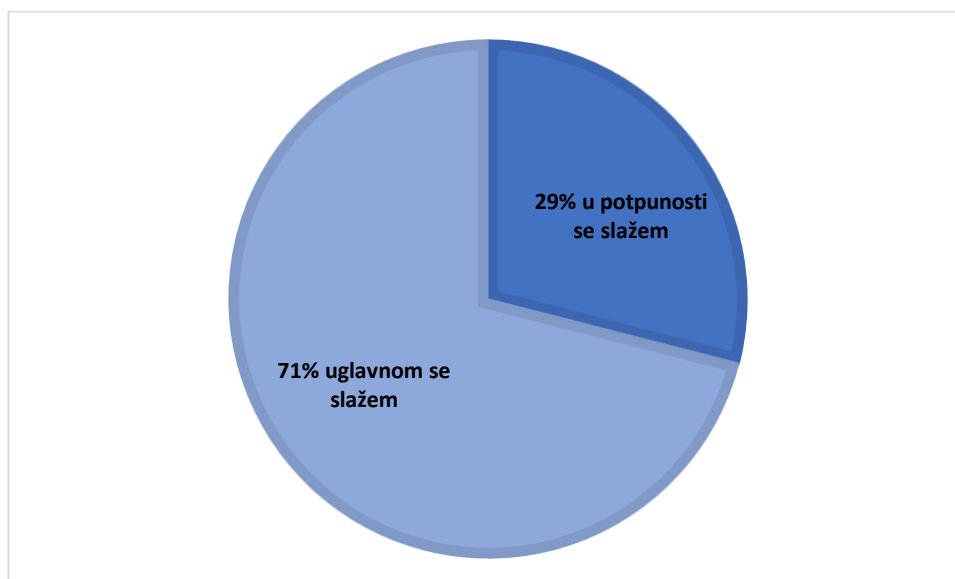
Slika 38.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavanja su bila dobro osmišljena i jasno prezentirana.“

Ukupno 29% polaznika procjenjuje predavanja u potpunosti dobro osmišljena i jasno prezentirana, a 71% uglavnom dijeli to mišljenje.

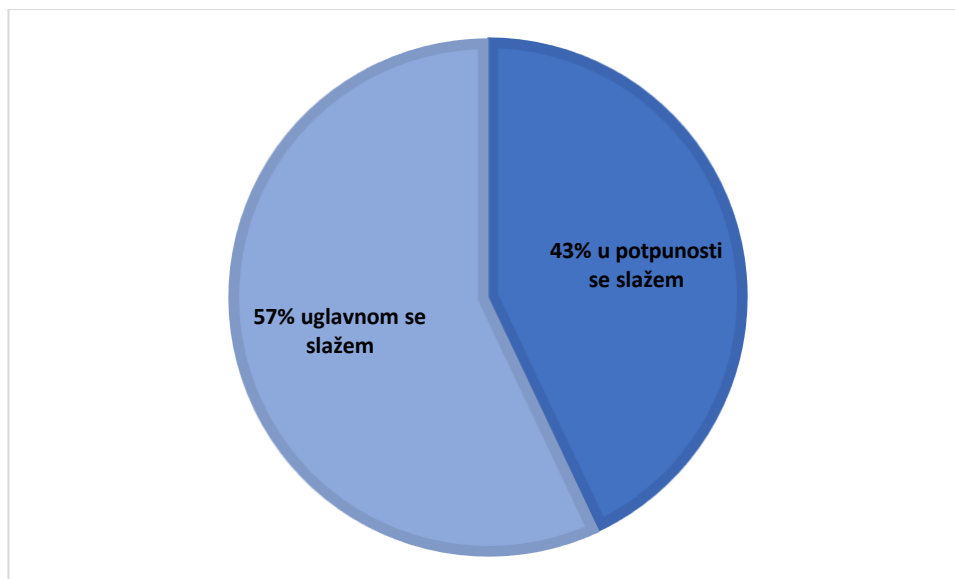
Slika 39.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Na predavanjima sam usvojio/la nova znanja i informacije.“

Ukupno 43% u potpunosti se slaže s tvrdnjom da su na predavanjima usvojili nova znanja i informacije, a 57% bi se uglavnom složilo s navedenim.

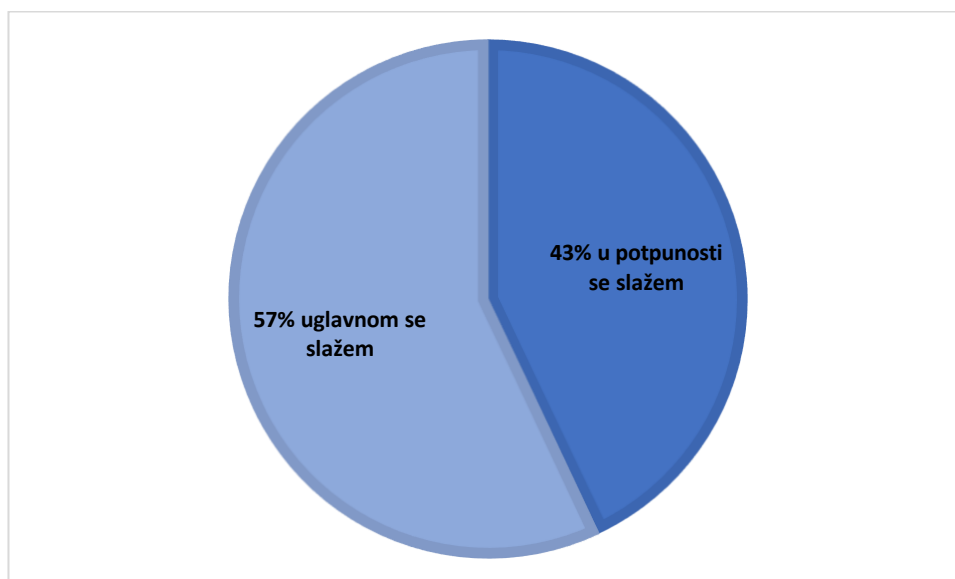
Slika 40.: Prikaz odgovora na tvrdnju “Stečena znanja moći ću primijeniti u svom svakodnevnom radu.”

Ukupno 29% polaznika procjenjuje da će stečena znanja u potpunosti primjenjivati u svom svakodnevnom radu, a 71% se uglavnom slaže.

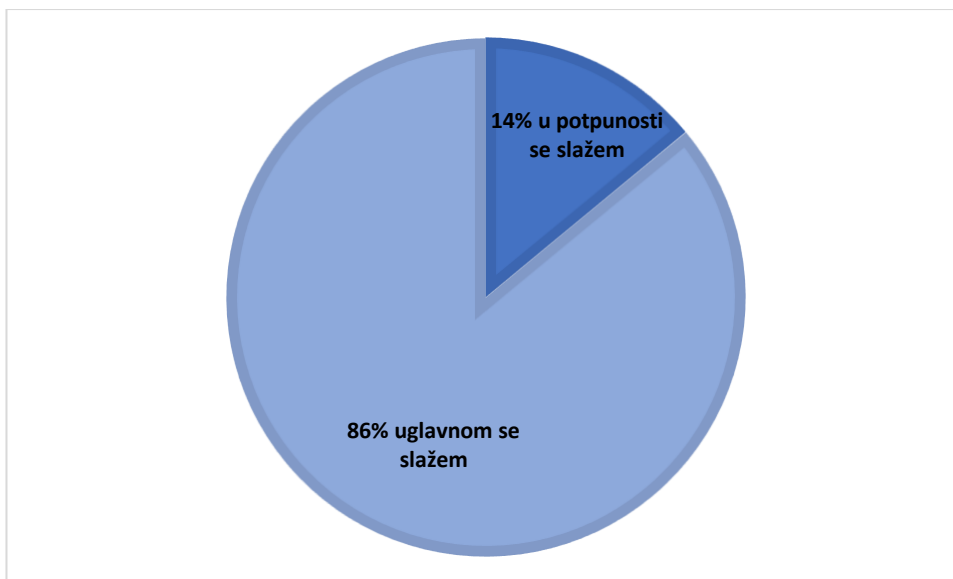
Slika 41.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavači su pokazali da vladaju materijom i da imaju iskustva u radu s darovitima.“

Predavači su po mišljenju 43% polaznika pokazali da vladaju materijom i da imaju iskustva u radu s darovitima, dok se više od pola polaznika s time uglavnom slaže.

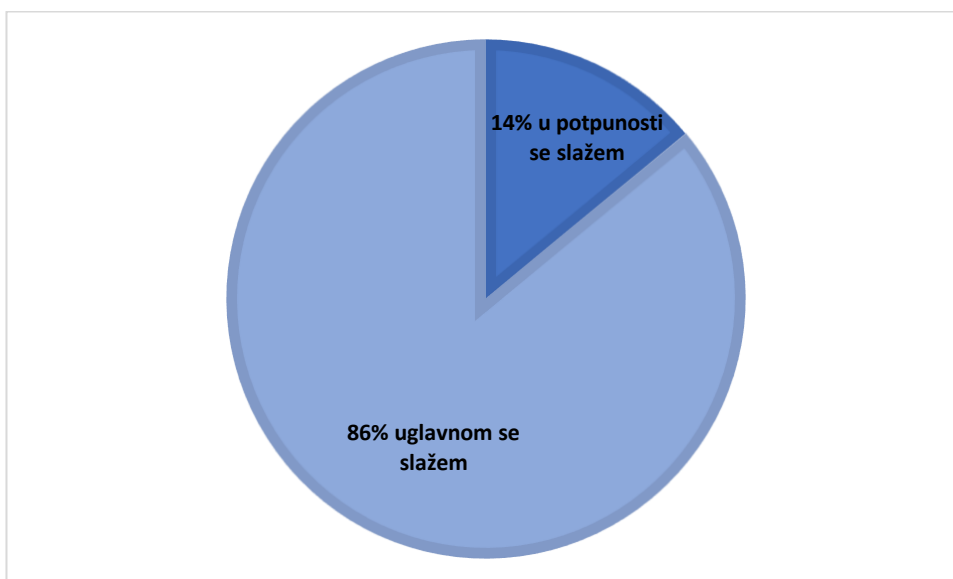
Slika 42.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Predavanja su bila potkrijepljena jasnim primjerima iz prakse.“

Da su predavanja bila potkrijepljena jasnim primjerima iz prakse u potpunosti se slaže 43% polaznika, a 57% uglavnom dijeli to mišljenje.

Slika 43.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Dostupni materijali na platformi EDUX pomoći će mi u usvajanju prezentiranih znanja.“

Dostupni materijali na platformi EDUX u potpunosti će biti korisni 14% polaznika, dok 86% materijale procjenjuje uglavnom korisnima za usvajanje prezentiranih znanja.

Slika 44.: Prikaz odgovora na tvrdnju „Praktični dio nastave dobro je osmišljen i pomoći će mi u usvajanju praktičnih vještina vezanih uz rad s darovitima.“

Ukupno 14% polaznika u potpunosti se slaže s tvrdnjom da je praktični dio nastave dobro osmišljen i koristan u usvajanju praktičnih vještina, dok se većina (86%) uglavnom slaže.

U petom modulu nije bilo opisnih komentara polaznika.

6. Zaključak i prijedlozi za nastavak suradnje

Program usavršavanja odgojno-obrazovnih djelatnika za rad s darovitim učenicima u organizaciji Centra izvrsnosti Splitsko-dalmatinske županije proveden je u periodu od veljače do svibnja 2021. godine. Planirani ishodi i ciljevi, prema procjeni organizatora, ispunjeni su u potpunosti, a kratkoročni efekti edukacije mogu se vidjeti u:

- osnovanim Timovima za darovite u svim školama u Livnu,
- izrađenim dokumentima koji su pretpostavka za pružanje potpore potencijalno darovitim učenicima,
- izrađenim Razvojnim planom svake škole,

Ukupna procjena edukacije od strane polaznika upućuje na zaključak da su polaznici u velikoj većini bili zadovoljni održanom edukacijom, organizacijom, provoditeljima kao i stečenim znanjima.

Dugoročni efekti ovog programa moći će se vidjeti s vremenom i provjerom koliko je planiranih promjena i projekata zaista i zaživjelo u školama koje su sudjelovale u edukaciji.

Prijedlozi mjera za uspostavu Centra izvrsnosti na područje grada Livna:

1. Uspostaviti koordinacijsko tijelo za uspostavu (predstavnik svake škole zajedno s predstavnikom grada Livna i Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa Hercegbosanske županije);
2. Imenovanje voditelja projekta;
3. Izrada akcijskog plana uspostave (minimalno dvogodišnje razdoblje);
4. Uspostava web stranice na kojoj će se nalaziti sve relevantne informacije o projektu, programima na gradskoj razini i programima na školskoj razini;
5. Izrada financijskog plana s iskazanim iznosima osiguranih iz proračuna grada Livna, Ministarstva znanosti, prosvjete, kulture i športa Hercegbosanske županije i vlastitih sredstava pojedinih odgojno-obrazovnih ustanova te donatora;
6. Definiranje Sporazuma o suradnji s Centrom izvrsnosti Splitsko-dalmatinske županije i plana suradnje;
7. Izrada baze projektnih prijedloga za osiguranje vanjskog financiranja.